

Spel van Tijsken vander Schilden : Luy, lecker, en veel te meughen, dat zijn drie dinghe die niet en deughen

<https://hdl.handle.net/1874/36356>

SP E L

VAN

TIISKEN

VANDER
SCHILDEN.

Op't spreekwoordt:

*Luy, Lecker en veel te meughen,
Dat zijn drie dinghen die niet en deughen.*

TOT AMSTERDAM,

By Willem Iansz. op't waeter, inde vergulde Sonnewyser.

ANNO CIO IOC XIII.

Doozreden / van twee personen.

Rederijcker. Kijcker, een oudt man.

- Rederij. **G**hy zijt wonderlijcke garen allegaer daer't nau//is/
En by namē dit jonge goet/en matroos/die te wōder gau//is :
Ghy slacht de hoenderen/dinckt my/ghy wilt enckel te boom/
Boort/boort/hier of: wel/hoe staet ghy nu dus loom ?
Knap of/ wat daer beneen is inimmers goe plaets. (maets/
Nu wel aen daer/ schickt wat/ de bancken zijn niet min booz dese
Als booz u luy/ om te kijcken/ daer ghestelt.
- Kijcker. **H**ep/ ghy Rederijcker/ 'tkost my oock een stooter/ aen gelt/
En ick stae hier soo biyster verduickt/dat ick niet en kan sien/
Rederij. **E**p vrienden/doet toch soo wel/ (soo't renichsins mach gheschien)
En laet dien ouden patroon toch booz by't Toornmel.
- Kijcker. **O**ch soo vrienden/ och soo/ 'ten waer gheen scheel
Waer ick die'k ober veertich jaer was/of ick dan niet booz//sat/
Want ick doe scherp ghesicht/ en goet ghehoor//hadt :
Dan den ouderdom komt met alle ghebrecken/
Ick kan qualijck sien/en men behoest wel wat luydt te sprecken
Sal ick hoozen/ och dus doet ghy soo dubbelt ondieft
Dat ghy een oudt man deur laet/die upt rechte liefte
Van **R**ETHORICA, hem hier te komen vermant.
- Rederij. **O**ch oude knecht valt niet/gheeft bestebaer toch eens de hant/
Dat hy niet en struyckel/ de wech is hier al wat oneffen/
En ghelooft/ dat oude luy smacken/ dapper treffen/
Dus reyckt hem een hant/dat past wel booz de jeycht/
En't is een oudt man/ een ober groote vreycht/
Datmen zijn jaren eert/ met behoorlijcke eer.
Heen bestebaer/ en set u daer noch niet neer/
Maer treet al boort binnen/en komt op't toornmel by my :
Misselijck waer ick een oudt liefhebber noch een plaetsje vly/
Die booz al wel dient te sitten/om niet ghemack te kijcken/
Op de plaets/ daer veel andere sitten en wijcken/
Als menich die jong is en een paer stercke beenen heeft :
- Kijcker. **W**ie sou'd' booz een oudt man wijcken ? niemant is soo belest :
- Rederij. **O**ch liebe vrient/ elck acht zijn selven/ mi veel te groot.
Diet by elck/ maer wel by de meeste/ is de beleschepdt doot/
Die de luyden eertijds de oude belwefen :
Toch van de oude te eeren / worden die van Lacedemon ghepresen/
Die

Die als haer eygghen ouders/ alle oude eerden,

Kijcker. Dat's Polweterp/ denck ick dat verstaen de gheleerden/

Ick denck dat ghy dat verhaelt booz een parabel.

Rederij. Polweterp houden de lippen onverstandich booz een fabel :

Maer dit leeren ons/ die daer lofwaerdich van schryben/

Dat die van Lacedemon niet alleen t' huys sochten te gherpben

Haer ouder/ en meerder/ maer ober al waer dat zy oock quamen :

En die anders doet/ mach hem met d' Atheners wel schamen;

Diemen van dit volck/ als ick u sal vertrecken/

Eens beleefdelijck/ over haer onbeleefsheydt/ hoorde begecken :

Want eens/ als die van Lacedemon eenighe van de haren/

Tot d' Atheners hadden gesonden / om landts saecken te beklaren/

En van d' Acheensche raet ghelept zijnde op een plaets/

Daer de Kederijckers/ of dierghelijcke maets/

Spelen souden/ of soo pet soud' werden vertoont:

Ghebeurden t' dat een oudt man/ rechts nae dese ghewoont/

Gheen plaets ghehadt soude hebben/ onder zijn burghery/

Dan elck wees hem onbeleefdelijcken boozhy/

Al eveleens als nu doen onse beleefde quanten :

Doch die van Lacedemon/ die daer waren als Ghesanten/

En heerlijck gheset waren op een plaets seer rijckelijck/

Die siende/ stonden zy op allegaer ghelijckelijck/

En ontfinghen de oude man by haer seer eerlijck/

Welcke daedt d' Atheners doen achten seer heerlijck/

En ptesen de Ghesanten met een seer groote gheneucht/

Over sulcken een by haer onbekenden deucht :

Waer op zy d' Atheners seer wel antwoorden/ nae mijn vermoen/

Segghende : ghy weet wat wel is/ dan wilt het wel niet doen :

Daerom op dat wy nie booz sulcke niet worden gheacht/

Wil ick u oude leden hier gaen setten wat sacht/

Op dat u den tijde (booz onghemack) niet en verduet.

Kijcker. Maer wat beduyt al die schryft/ dat men hier dus siet/

Ick bidde dat ghy dat te segghen booz my niet en heeft :

Rederij. t' Zijn regghels van spelen/ hier te bozen ghespeelt/

Regghels/ wel verstaende/ waer op de spelen zijn ghemaect/

De welcke/ alsmense proeft/ weetmen hoe t' heele spel smaect/

t' Zy dan gheestelijck/ waarlijck of in t' sot.

Kijcker. Ghelijck de Kederijckers veeltijdt zijn vol schemp en spot/

En besluypen t' toch altijdt met de geck.

Rederij. Zy nachten al de werelt/ zy zijn niet heel sonder bleck.

- Dan bestebaer ick wil u met dese plaets bereeren/
 Het wordt tijdt (dunckt my) dat ick my gae steecken inde kleeren/
 Om de luyden niet langher te laten wachten.
- Kijcker. Soo sult ghy dan me spelen/ soud' ick wel achten/
 Daerom eer ghy gaet/ soo seght my den inhoudt van 't spel:
- Rederij. Maer 'tis van Tijssen vander Schilden/ die syne ghesel/
 Die om grooter huys te houden als zijn beurs vermoecht/
 Quade middelen/ om dat te onderhouden/ heeft ghesocht/
 Te weten/ ruyten en rooben/ op burghers en op boeren/
 Om zijn staet nae wil en wensch te boeren:
 Maer daer is een lietjen of/ ober veel jaren ghesonghen.
- Kijcker. Dat 's waer/ doen ick noch was een heel klapne jongheit/
 Had dat lietjen de naem al van heel out/
 Ick docht dat dat al vergheten was/ en verkout/
 En dat die dinghen/ door langhe jaren/ heel stilden. (Schilden/
- Rederij. Maer bestebaer/ alle daghen komender nieuwe Tijssens van des
 Die niet een hant beter zijn/ als daer men van singt.
- Kijcker. Volck/ siet dat ghy hem soo niet raecht/ dat hy'er of hinckt.
- Rederij. Nietemijt/ bestebaer/ wy schieten in 't hondert/
 Met een plompe bout/ daer hem niemant af verwondert/
 Want dat is de Rederijckers haer oude manier/
 En die't dan al raecht/ en maecht gheen ghetier/
 Dan houdt hem stil/ soo weet men niet wie de man/ is.
- Kijcker. 't Is wel met juw gasten/ ick hoor wel watter van/ is/
 Ghy sult van Tijssen vander Schilden spelen/ die nu noch leeft:
 Van seght my of dit spel oock gheen reghel en heeft/
 Terwijl de andren meest al een reghel hebben ghehat.
- Rederij. Een reghel bestebaer/ jae/ siet dat:
 Luy, Lecker en veel te meughen,
 Dat zijn drie dinghen die niet en deughen.
 Nu wel aen/ 'tis tijdt dat ick gae nae binnen/
 Om 't spel/ daer ghy om komt/ terstont te beginnen/
 Dus bestebaer houdt u hier tot dat het spel is upt/
 Dat hem met het hanghen van Tijssen vander Schilden beslupt.

4

Personagien vande Voorreden.

Rederijcker.

Kijcker, een oudt man, staende onder 't volck.

Personagien van't Spel.

Tijfken vander Schilden.

Vroutjen vander Schilden.

Luy, de knecht.

Lecker, de meyt.

Ian Rap.

Ian Raps maet.

Den Boer.

Roo Roe.

Waert.

Vrou onbescheyts.

Sangher, een jonghe.

Noch twee jonghers.

E E R S T E D E E L

Tijfken vander Schilden, met Luy zijn knecht.

T.v.Sch. **H**ier ga ick vast dach an dach bestroyen de stract met aers bilck
 En weet anders niet te doen/ als mijn mope goetjen te spillen/
 Met een luye leckeren hoop/ die nimmermeer versact/ is :

't En was gheen noot deden't sommighe/ die't haer staet//is/
 En die wat ghegraselt hebben/ doeder wat te graselen was :

Maer neen/ 't gaet al eben dom aen/ al was fier niet inde tas.

Non fors dock/ laetse sorghen die bozghen/ ick sorch niet een sieu/

Maer sing mijn oude sang : veel liever drinck ick wijn als bier,

Bier als wijn, wijn als bier, als ick het mach vergelden.

Luy. **D**at mencht ghy wel Meester/ want 'tbeurt u seldom
 Dat ghy niet een leeghe beurs loopt/ (al isser dickwils niet veel in)

En oft soo al was/ dar teghen stel ick u aerdich ghewin/

Met een blaetjen onder npt te trecken/ daer een npl niet op let/

Of met een steen naer u wil te setten seer aerdich en net/

Dat loopt op den taerlinck/ 'tis het spel zijn eys/

Daer souder anders veel/ in dese magre peys

(Die toch niemandt goet doet) van hongher sterben.

T.v.Sch. **S**oo veel my belangt/ ick sou de peys oock wel moghen derben.

Luy. **D**at loof ick wel Meester/ want u lust niet veel te doen/

En nochtans sal't moeten wesen/ soo ghy u huys wilt boen

Soo heerlijk en lekker/ als wy dus lang ghewent//zijn/

En dat en sult ghy niet laten/ of de werelt most op een ent//zijn/

Want daer zijt ghy veel te groots toe/ en secker te heerlijk.

T.v.Sch. **B**etrout my dat niet toe/ ick ben van harten soo eerlijck/

Dat ick (eer dat het my aen mijn staet hinderen//sou)

't Liever al inde Lombert brocht/ eer ick die yet verminderen//wou/

Dan 'ten komt daer niet op aen/ ick heb den aep inden arm.

Luy. **A**ls ghy doet Meester/ ghy sit wel te deghe warm :

Maer even wel is een mensch altijd soo gheneghen/

Dat hy garen meer soud hebben/ quam't eenichsins ghelegghen/

En altijd het ooggh heeft/ om tot het zijn noch wat te winnen :

Dan hoor dees tijt isser hoor u niet eerlijcx te beginnen/

't En waerje weer op't ambacht gingt/ en dat sou geen aert//hebbē/

En't oorloch heeft een gat/ daer wy'er menich me bestwaert//hebbē/

Dus wilt weer op een wercken npt comen/ sal de peys lang dueren.

T.v.Sch. **W**eeft ghy maer te vree/ ick sal't haest so lág hardē als mijn buere :

't En

- 6
- 't En is gheen noot wy moghen noch wel ruynt gaen weyden/
't Is noch beer vā lachen. Luy. dat sey de bruyt/zy sat en schreyde.
- T.v.Sch. Wel Esel/wat sal toech dit schieren en schoeken beduyen?
Rust ghy u hooft/ men salder de kloeken me lipen;
Stier dese ghyt hier/ flus kriticht ghy een oorbant/
Of ick stoot u 'tgat wyt/ soo worde de galeh u boorzandt/
Want die heeft toech recht sulcke rabanwen lief:
Raectit ghy wyt mijn huys/ ghy wort boorseecker een gaentwe dies/
En sulck gheselschap wordt altijt van de Deul ghestraf.
- Luy. 'k Weet wat ghy seggē wilt/ klimme met een ladder in mijn graft:
Wel Meester/ ick hoop inmers dat ghy my dat niet en gunt/
Dat noemens tot onsent hangē. Tijf ken. So hebt ghy't gemunt/
Niet een woort dat wyt u mont gaet/ of 'tis op het mes/
Ick sal u gaen leeren lesen (beughel) een ander les/
Dat loof ick juw/ ick sal wel maechen dat ghy my gheloof.
- Luy. 'k Sie watter of is: Een ydele beurs maectt een beroyt hooft.
- T.v.Sch. Hoe ist haeckelaer? niet veel te pynctelen of 'twordt u beurt.
- Luy. Wel Meester/ ghy zijt seecker wel lichtelijck versteurt/
Ick en weet niet hoe 'k langher nae u sin toech kallen/ sel.
- T.v.Sch. Maer spreekt alst tijt is/ als ick u wat vzaech/ hoe dic malle/ vel/
En oock niet eer/ want mijn kop is ny al wat kroes/
Ick haeker wel lichtelijck op. Luy. Sympten? ghy mocht de droes.
- T.v.Sch. Ghy sulc mijn sin doen/ of soo niet/ soo moocht ghy vreesen.
- Luy. Wel aē Meester. Segt maer hoe ghy't hebbē wilt/ aers sal't wesen:
Heeft het u wel opt aen mijn dienst ontbroocken?
Wat Meester/ stoort ghy u aen een woort onberdaecht gesproockē?
Dat beurt my al wat licht/ want ick ben wat stijf inde haecken.
- T.v.Sch. Dat's waer Lichemis/ maer slay inde saecken/
Ick sie wel ghy meene noch al dat icker me jock.
- Luy. Ick en doe seecker niet/ die een hont sympten wil/ vint wel een stock:
't Is al aers alst pleech/ ick mocht wel eer een potjen/ breecken/
En boerten ick wat/ 't was hoort toech dit sotjen/ spreecken:
Maer mi duydt ghy't al ten quaetsten/ wat of u daer toe// dzingt/
't En is dat niet/ 'tis al wat aers daer u de schoe// dzingt/
Ghy waert my garen quijt/ en niet wel menghtje my onberen.
Toch ben ick ober de hant/ soo laet my gaen/ en dat met eeren/
Gheeft my mijn gelt/ ick sie my hier wel een ander open:
Rechte voort soud' ickse hier wel met een natte vingher beloopē/
Die met my haer leste penninck verteeren/ souden.
- T.v.Sch. Een lieffen treetter niet op/ dat men sould in eeren/ houden.

- Nu wel aen/past op den dienst/ghy hebt ooc ober my geen klagen/
 En soo ghy u boort aen/ als dus lang/ wel wilt draghen/
 Soo sult ghy by my dneren/en wy sullen niet om't loon//byven.
 Luy. Dan most Leckere kilaer oock by u met der woon//blyven/
 Want sonder haer en lust my niet een maeltijt te eten.
 T.v.Sch. Wel/wel/ wy seldender na lesen : maer knap/ eer wy't vergheten/
 Siet na Jan Kap/ die eelen baes/ mijn oude confrater/
 Hy is ghemeenlijck aen't Meeters huyshen/of op het Water/
 En soect na werck. Luy. O bloet Meester/ hoe breedt ghy ooc wint?
 Hy soeckt na werck/dan bidt Godt dat hy't niet en vint.
 Maer als ick hem heb/wat wilt ghy dan dat ick hem sal segghen?
 T.v.Sch. Maer soo hy wat doet/ dat hy't terstont laet legghen/
 En komt by my inde Nieuwe kerck/ ick moet hem spreken. binnen
 Luy. Soo boort Meester? heb ick het niet ghedocht? gans eele weken
 't Wil hier op't land waepen/ ho'tis mi boorseecker van't varcken/
 Als dit volck gheen gelt heeft/ dan treen zy sarcken/
 Anders zijns een heelen dach met haer neus in't nat/
 Tot Boeckjes of zyn buerman/ of buyten de stadt/
 Aen den Overtoom/ of te Jaep Hannisses om een pan//ael/
 En gaet dat ober/ soo is boorseecker de man//kael :
 En dan wast hoochtrijf dat ick nam van hier//ganck/
 Want ick ben ghewent alle daech te sitten op de bier//banck.
 Jae/ jae Capeteyn/ ik wed ghy sacht meest al de rest/
 Dat het al op is/ en houdt niet een veer in u nest/
 Hoe breedt dat ghy oock uyt comt/schier alle daegh met are//sicerē.
 Gheen sozgh/ maer niet te hebben/ doet u wel spare//leeren.
 Lecker. Maer siet toch/ daer goet stael is/ daer komt goet veughel/
 Goeden dach Luy. Luy. Goeden dach Lecker/ hier sal de pot de
 (Wat dunckt u vrienden) berwyten/dat hy wyl//is. (heughel
 Lecker. Ick en gheloof niet datter inde heele stadt noch sulcken wyl//is/
 Noemt ghy dat berwyten? dat ick u gheschiedt en bequaem
 Goeden dach wensch/ en dat by u Paeschdaechsche naem?
 Luy. Ick hier Dranch nichjen/ wat brabbelt my dese trup?
 Lecker. Dat is wel beter naem/ dit zijn immer allegaer luy/
 Hoe nae meent ghy dat ick u hier kon' berwyten u ghebreken?
 Denckt dat ick de luy goe'en dach wensch/ is dat qualijck spreken?
 Van ghy treckt het u an/ hoe soume u naem aers komen te weten?
 Luy. 't Is wacr propertjen/ ick heb u naem vergheten :
 Van kleuter ick mach my om uwent wil niet storen/
 Want die niet doof en is/ moet een heelen dach soo veel hoorzen/

- Dat het op een lutjen niet aen komt/dā kriyche ghy dus weer//wat
 Soo houdt het my ten bestē/noch krije niet of ick u op u seer//trat.
 Lecker. Mijn op mijn seer? Ick en quam noyt daer ic my verachtē//sach.
 Luy. Nu 'tis een arin Schout/die zijn boeten niet wachten//mach.
 Maer nichjen/laet varen dat wy willen niet hlyben/
 Meent ghy noch lang/ by u Vrouw met der woon te hlyben/
 Of breeckt ghy haest op/ laet ick toch eens u sinne//me weten?
 Lecker. Neen ick seecker/ zy heeft my alte seer met minne//beseten:
 Ick ty van hier niet/voor't der altemael me ghedaen//is.
 Luy. Ist'er veer of meent ghy? wie seyt dat het niet al ghegaen//is/
 Ick heb een galch in mijn ooggh/dan nu ick mach swyghen.
 Lecker. Wat meent ghy dan/ist op? Luy. Jae't. Leck. Jae byyle vyghen:
 Hoe veer ist'er of? Luy. Dat gun hem God/soo hebbē wy't seker:
 Hoe ghelooft ghy soo licht? den baes is maer een groot sprekier/
 Ghy meent datse al gelt hebben/ die der van roemen.
 Lecker. Altijt heeft hy gelt. Luy. Jae blaenwe bloemen.
 Lecker. Soo heeft hy waer. Luy. Waer wilje met die malle varcken//heent?
 Had hy gelt/ hy en ging gheen varcken//treen:
 Wat sult ghy my wijs maken dat paerde stromt vyghen//is?
 Hoe nae meent ghy dat het gelt soo licht te kuyghen//is?
 De luy schepender of/ ghelyck een Boer van een koe.
 Lecker. Nu nu/ kakeelaer/ houdt u malle bakes toe/
 Hy behoest de luy'er gelt niet/ hy heeft het selver ghenoch/
 Ick weet daer wat of/ daerom ist dat icker van poch/
 Ick bē mijn Vrouws malste/daer is niet voor my verborgē in huys
 Zy liet my noch gisren kijcken/ een swaer goude kruys/
 Met twee kelcken/ wel swaer/ van klinklaer gout/
 En wat heefse/ wel meer/datse noch verborghen hout/
 Om opspraecks willen/ en om dat de luy soo snappen/
 Altijt weet ick/datter noch zijn/een deel kostelijcke kappen/
 Kersoffels/Wierooch baten/en ander sulck ghebrocht/
 Dat den baes al t'huys ghebrocht heeft met de Canarische tocht:
 En't heucht u oock noch wel/ van zijn sware harnas ton/
 En van't ander/dat wy eēs op dedē ten twaelvē/by Noorder Sout
 Doe de bock/tot sinckens toe ghelaen/aen de wal//quam:
 Of ist u leet dat den baes de buyt doe niet al//nam
 En betaelden zijn meesters met het leeghe schip?
 Van kael en heeft hy gheen noot/sterft hy maer niet bande pip.
 Luy. De pocken meent ghy/wel daer is hy niet by//of/
 Dat weet elck een wel/en hy is soo veer al/God zy//lof/

- Dat hy't hem wepnich kreemt/ of zy hem dat berwypten/
 Dat is gheen schane meer: Maer 't sou my spyten
 Dat sulcken eelen baes/ ghelijck als hy// is/
 Gheen goet meer hadt/ en als ick sorgh/ heel in hy// is.
- Lecker. Ick mach gaen loopē/ eer ick van u sorgh aende kontwe pis// raect:
 Hou bloet/ doe't krijck was/ was elcke hat so goet als een mishaect
 Hy heeft ghenoech ghestolen/ hy behoest hem dat niet te schamen/
 Al had hy aers gheen profyten ghehadt/ als van de blinde namen
 Soo was hy rijck: en hy is oock rijck/ ick weet dat het waar// is.
- Luy. Ick twyfelden aen/ nichjen/ oft al soo klaer// is
 Oft een duyf ghelesen had. Ghy houdt alreijc u Meesters woort.
- Lecker. Ick en gheloof niet of ghy hebt al wat wonders ghehoort/
 Dat ghy den baes een rijck man acht te zijn sonder goet.
- Luy. Dat is waer/ pas eer dat ghy my daer quaemt te ghemoet
 Stierde hy my om een blauwe bootschap en maecten hem 'tsoeck/
 En hy hietc my Jan Kay halen/ die rechten hanghebroeck/
 Die hy (soo hy seyde) inde Nieuwe kerck soud vertoeven/
 En inde kerck gaen luy van sobere proeben:
 Hem pleechmen te soecken in een herberch of een aer bordeel.
- Lecker. Wel baboek/ is tusschen de Nieuwe kerck en dat al verscheel/
 Wat een rechten bloet/ weet ghy niet datse wyt hangt?
 'k Wed met u/ om al by een dicke duyf// quangt
 Gaet er eens heen/ ghy vintse daer al by malkander// kitten/
 Die man moet immers alle daegh achter de brander// sitten.
- Luy. Wel liebe Dranch/ maectt ghy daer soo veel werck// of?
 Hy doet dat Leuen/ en dee/ die soende zijn moer op't kerckhof.
- Lecker. Een wythang hort? voor dat gat had ick my niet ghehoet:
 Dat loof ick wel/ waer vintmen noch sulcken bloet:
 Ghy siet maer offer een kan wyt hangt/ al zijn dan de laghen// duer
 Ghy sluypt maer in met den baes/ 't gelt u de waghen// huer.
- Wat kijckt ghy na de wythang borden/ alser maer bier en wijn// is
 Met een moye meyt/ of een aer goelische Trijn// is. (radijs)
- Zy hangen noch wel ander bordē wyt/ dē Engel S. Joris/ en't Pa-
 De quaetste huyfen hanghen de beste teeckens wyt om prijs:
 Zy doen ghelijck een deel/ die met een schoonen schijn
 Wterlijck toonen/ datse inwendich niet en zijn:
 Maer daer is onsen baes lustich of hy en is gheen schijndeucht:
 Neen hy roch niet: want soo lang als mijn// heucht
 Heeft hy hem niet gheschaemt / openbaer te gaen in een hoerhuyf/
 En oock alreijc wel bronckē te komē met een moye moer// thuyf.

10
Hy is van dat stof niet op gelept/ dat hy (gelijck zy meest allegaer)
Zijn dinghen ter suynsch doet/ dan lustich in 't openbaer :
't Is een man soo eel als een punt van een turfman.

Lecker. Jae wel/ en mijn Vrouw/ wat dunckt u dat die niet en durf/ quant ?
Iffe niet lustich datse sulck eelder gheselschap voert ?

Gelijck als u ? Luy. Als u pant daer de Lombert geen gelt op doet/
Alst op een verwoyten soud' gaen/ dan soud' ghy achter//leggen/
Wat elc eē weet dat ghy niet dencht. Le. Kront ghy dat niet sachter//
En als ic al niet en dench/wat heb ic dā meer als eē gebrec? (segge?
Daer teghen ghy beel/ luy/ dom/ en een groote malle geck/
Dat het noodich was datmen u in een kakelbonte kap//stact.

Luy. Nu wel nichjen/ een speltjen daer by/ en daer me lapsack :

Wat behoest al 't volck van onse dencht//te weten ?

Ich ty nae den baes/daer de tijdt wordt niet gheneucht// ghelieten/
Daermen singt/ springt/ en altemet een hertjen kloost.

Lecker. V booschay/ Dyer. Luy. Die was my by gāsmacht al schier//ryt
Soo lang hebt ghy my hier aen mijn ooren staen lellen. ('thooft/

Lecker. Dat 's waer achreloos/ ghy denckt om u droncken vellen/

Loopt noch al u best/ waer toe dese sammeling ?

Knay/ doet u booschay/ soo raecht ghy inde rammeling/
Terwijl het schaepjen blaet/ soo verliest het een beet.

Luy. Dat 's gang nichjen/ ick wil Jan Kap gaen doē de weet/

Ian Rap komt uyt. Die liehlijck me sal gaen/want 'tis recht sulck volcx soecken. (ken/
Pestilency. Le. So moet ghy wel seggē/maer g'en moet niet bloec.

Lecker. Wel wat isser soo schielijck ? Luy. Hier komt hy selber an :

Lecker. Dat jutweeltjen ? Dat licht wel de rechte man.

Heest dat een Capiteyn geweest?men sonder geē kint me verbaren/

Luy. Jae hy seecker. Lecker. Maer ick denck/ hy beertse gheen blaren/

Onse lieben Heer wil mijn mont bewarē/dat ic niet qualije spreck/
Luy. 't Is aen de luy niet te sien/ of zy hardt hacken of weeck/

Lecker. Dat 's de man niet. Luy. Swijcht woudaep / de man sal 't hoozen.

Iā Rap. Ich ben juyft op den tweeden February ghebozen/

Op de rechte Lichtmis dagh/ dat is een kennelijcke Sant.

Luy. Dat 's waer Capiteyn/ op die dagh quamen wy me in 't lant.

Iā Rap. Wel Branch/ wel blaertjen/ rijst ghy uyt de aerdt ?

Ghy soudt een bloot mensch soo wel maecken verbaert/

'u Heb hier al een poos ghestaen/ en niemandt vernomen. (men/

Luy. Wy sagen u wel : ghy keect vast om/ offer ooc een lagenoot sou ho-

En juyft ist een paer volcx sonder gelt/ dan weer sonder kommer/

Hoe vaert het toch al ? I. R. Wat moocht gy vragē/ hoe ouwer hoe

krommer :

kromter

- Luy. Komter wat wercx wyt ? I. R. Jae ghelijck ick soeck inde kroech.
Die hem smorghens kleet/en sabonts ontkleet, doet wercx genoegh:
Ick soeck gheselschap/daerom behoefden ick wel veel goets.
- Luy. Dat's waer/want ghy maect malkaer soo hjoets/
Dat ghy't wel lustich met malkaer soud verteren.
- Iā Rap. Altijt met u baes wel/ die doet my dickwils bewaren mijn kleeeren/
Want als ick by hem koom/ist altijt/ beste maectjen/wacht/
De dagh valt te kort/ en wy verhalen't aen de nacht/
Sulcken besuckten peck lap heeft hy voor zijn poort/
En als die warm wordt/ dan houdese soo verfoort/
Dat hy een banck van een hant dick wel sou deur//sitten :
Ick hoop wy sullen haest met malkaer/nae de oude fleur//kitten :
Waer mach hy wesen ? waer of hy erghens steeckt in een gat ?
- Luy. Ick weetter u by te helpen : jae/ jae/ soeckt ghy dat.
Mijn baes heeft mijn seecker om de rechte man ghestuert.
Maer hy is inde Nieuwe kerck. I. R. Dat's buyten in mijn oude
Daer heb ick mijn wijs soo dickwils me bedrogghen : (buert:
Zy berstont van de kerck daermen preecht/en jupst wast loghen:
Dat sal mijn tweede herberch dan wesen/ van desen dach :
Toch/daer woont nu weer een nieuwe Waert/die rekent gheen out
En by die ben ick garen/want zy borghen om neering/ (lach/
En gheven noch wel het eerste pijnjen tot een vereering :
Jae setten een stoel met een kussen/ om de gasten te locken.
- Lecker. O wijs/ arme sloof/ mach t'huys wel sitten spinnen haer rocken/
En de kost met haer handen sitten winnen/ och arme sloof.
Gaet by heen ghy slet : aen dat ooz bent ghy doof.
Offer noch wel sulcken fun inde heele stat//is ?
- Iā Rap. Wat haert ghy? Luy. Zy droomt van schollen/zy eet gare plat//bis.
binnen.
- Lecker. Dat mijn Meester noch wat doet/ dat en is gheen schant :
Verdynckt hy wat/ hy betaelt het : maer zy setten't aende want/
En borghen't de goe luy of/al sou wijs en kindzen ghebreck//lypen.
Hy hoe mach mijn meester hem by sulcken geck//lypen.
Hy die een man is/rijck/machtich/op wie mē sou een stat//boutwē/
En soect sulckē volc/ die nau een nagel hebbē dats er gat//kloutwē :
Ic denck niet of zijn wijs sou bly wese/dats' altemet war t'etē/had.
Met sulcke omgaen : ick lieter niet ruycken/ daer ick geseten/had :
Hoe komt de man/ op sulcken volck/ toch soo versot ?
Ick denck dat het is/ dat hy met haer drypelt en spot/
En dat namen zy wel aen by't jaer/ om een by ghelach/

Gheltich zy doen/want 'tghebeurt van dach tot dach :
 Van dese soetert/dan ist eens een ander baer :
 En al our t'gheniet van t' sineer/licht de kat de handelaer. (veech)
 Ic mach mijn Vrouw wel gaen seggē/ datse seelen laet halen met een
 Om/ ofse kus een vol vat omverstiens t'hups kveech
 Soo hoeftse t' op straet niet te laten legghen/ noch niet te slupcken
 Ghelijckse dickwils doet/ hoe nau de Juyposters oock rupcken :
 Van zy en ist alleen niet/ daer af hebben onse bueren de rechte slach
 Die de wijn in een bael t'hups kypgen/by schoon lichten dach.

P A V S A.

T W E E D E D E E L.

- Vrou **V** Aler mach hy hier woonen/dese rechte droncke smuyt/
 Onbesc. 't Is hier al op zijn rijke lups/hier hāgt nergēs wat uyt
 Daermen t'aen mercken mach; dan heb ick t'aers wel onthouwen
 Soo ist hier/of hier naest. Leck. Wie kloyp daer? Onbesc. De outwē
 Doet op en ster het : Dat is secker al me een vzaegh/
 Wie is daer ? 't Is waer/Vrou loys/ dat selmen vraghen by daegh;
 Wat dunckt u van dese luye leckeren hoop. Lecker comt uyt.
 Lecker. Bent ghy daer alweer Vrouw Onbescheyts/weech/ loop/ loop
 Mijn Meester is niet t'hups/komt op een aer tijt eens weer.
 Onbesc. Kijckt toch dese ketvink/ ick seg u dat ick mijn gelt begheer/
 Is hy nimmermeer t'hups/wat sel my toch dese seynt//quellen ?
 Laet de Vrouw dan komen/of ick sel de buyt ober eynt//stellen/
 Ioffrou. Aen gae van hier niet sonder gelt of sonder pandt. Vrouw cōt uyt.
 Wel vrontjen/hoe baert ghy soo ? schaemt u war/'tis schandt
 Onbesc. Door luy niet eeren haer deuren soo te komen tieren.
 Is dat schandt ? 'tis schandt deur te gaen met een paer bieren/
 Geltich als u man doet/berstaet ghy dat wel ghy rechte Vrouw loys;
 Ick koom om t'mijn spreke/ghy durft niet dencke dat ick niet hem
 Ghelijck are Waerdinnen doen/daer hy alst in hups//is. (moys)
 Ioffrou. Gae wel vrontjen/meent ghy dat my dat niet wel een kuyts//is;
 Waer noch een maent of een ding/een paertjen is onse heer/niet.
 Lecker. Woysker niet/noch mijn Meester en is soo sonder eer//niet/
 Of quamen'er recht toe/hy soufer heel wel gheven : (schreven.
 Onbesc. Recht toe? Leck. Ja recht toe. ick denck ghy hebt twee voor een ge-
 Onbesc. Dat doense in hoerhupsen/maer ick hou op rem ghelwin/hups
 Wat laet ghy u duncken ? Ick heb een vriesken van t' Spinhuys/
 Dat en gheestmen gheen luy/die quaet regiment//houwen.

Ick

- Ioffrou. Ick geloofst wel/ist waer: maer ghy zijt wel bekend//trouwen
 Lecker. komt mijn Meester tot uvent/soo ist'er seker al degheltijcke dersch.
 Onbesc. Dat en hoeft ghy soo schemper niet te segghen / ghy leckere veech/
 Ick ben een Vrouw met eeren u Meester is maer een boordeel//broeck.
 Ioffrou. Nu vrouwtjen hoe luyd ghy toch dus de krackeel//klock/
 Wy en soecken niet te kyben/maer met vrienteschap te scheven:
 Onbesc. Dat's waer prym/kont ghy't soo of leggen niet Jan van Lopen:
 Gheeft my mijn gelt (seg ick) of ick suiijt u glasen//uyt.
 Ioffrou. Bedaert u liebe kint/waer toe dit tieren en rasen//luyt/
 Wy zijn niet doof/wy hooren u wel/ en wy verstaen wel duysts/
 De glasen uyt snyten/dat doen maer een hoope guysts:
 Begint toch dat niet/of ghy soud jammerlijck inde ly//zijn/
 Dat ruyet de Schout strac/dieder haest met zijn neus sou by//zijn:
 Dus silt u tooren/ en loopt toch knap//wech
 Haest al je best nae huys/of de zoch loopt met de tap//wech/
 Wat soumen soo lang voor de luy'er deur sbaen kagaepen:
 Onbesc. Ick en sel van hier niet/sonder mijn schandt/of u scha schaepen.
 Lecker. Wech/wech/maeckit u voort/en stelt ons hier gheen remoer.
 Onbesc. Neen/wacht/ick loop stus de deur op de bloer/
 Jou vleys diebe/ja jou geweldenaers. Leck. Wel hoe dus onguer?
 Onbesc. Hebt ghy't hert koter uyt. Leck. je loopt merje hooft tegē de muer/
 O liebe moer/ de deur is veel te vast in't slot/
 Al je best nae huys toe/ ick loof niet of ghy bent sot:
 Ghy hebt groot onghelijck/ dat ghy soo stout en onbeleest
 En so dick hōt manē. Onb. Betaelt my. Lec. Ofc mijn Vrouw heeft?
 Spreekt mijn Meester an/komt het u/ hy sel u wel betalen.
 Onbesc. Hy? hy moecht een kous/wat isser toch van hem te halen?
 Heeft u Vrouw soo veel gelts niet? soo isse een dappere moer.
 Ist al ree op? Ick sie wel/soo't quam/soo't voer:
 't Ghestolen goet en strecke niet: Is jou/'tis schant:
 Jou berouyden hoop/hebt ghy gheen gelt/soo gheeft my pant/
 Ick en gae toch van hier niet/sonder't een of't aer.
 Lecker. Hout daer is pant. Wel hoe ist/bent ghy nu dan klaer?
 Voor deur. Siefe nu eens staen druyppen als een natte kat.
 Flux maeckit u noch voort/en hondt dit voor dat:
 En ist dat ghy weer komt/soo deck ic u warm met hout. binnen.
 Onbesc. Dat leg ick in kennis/ick sel't gaen klaghen de Schout:
 Heb ick dat (secker) voor mijn lang borghen? binnen.
 Lecker te venster
 byc. Loopt al u best/soo hebben wy altijt rust tot morgghen.
 Wat doecht u daer of/ Vrouw/ was dat niet aerdich?

24
 Ick false wel boete maecken/ en dat oock vaerdich :
 Voor deur. Dat de luy incenen/ dat wy teghen gheen ongheneucht//meughen/
 Seer wel/ die wat lust/ ick sette mijn deucht//teughen :
 Soo mostmense hebben/ of zy souden u alrijt//quellen :
 Ioffrou. Maer lang borghen/ meysen/ en is gheen quijt//schellen/
 Daer me ist niet betaelt/morghen komse ny weer eben stont//op :
 Lecker. Zy begint het een reys/ soo sijnje icker lustich met hout//op :
 Ioffrou. Maer wat wil ick mijn laten aen een lap en een leuw//kennen ?
 Lecker. Daerom niet Drou/ maer ghy moetsse van u deur//wennen/
 Ist nu om een kleyntjen / schier of morggen wast om een grootjen/
 En soud ghy na een byple beck vraghen/ soo leyden ghy t lootjen.
 O Drou/ ten most niet eens aen u koutwe kleere//raken.
 Doet mijn raet/en gheeft niemant niet/ soo hebt ghy Heere//saken/
 En dan moecht ghy gaen ghestickt/ gheprickt/en gheperelt :
 Want onbeschaemde luy/ hebbe toch het derdendeel van de werelt.
 Scheyter soo niet of/ weest soo haest niet in t verschieten/
 Laerse by wat achter aen loopen/ t sal haer ten lesten wel verdziet.
 Ioffrou. Maer/ meysen/ wie sou daghelijc sulcken ghequel//lyen ?
 Lecker. Wat Drou/ zy konnen t qualijc van u vel//snyen :
 En die t enckel hebben wil/ die moet u met recht//an :
 Daer teghen stel ick u Procureur/ dat en is gheen secht//man/
 Die hout u qua saeck/ lichtelijc met loghens staende/
 Of met aerdighe trecken/ een jaer langh gaende/
 En de luy ontsien haer die sware moeyten/ en groote tijt :
 Want als het dan ten lesten/ noch al lang ghenoech lict/
 En men nieent wat te ontfanghen/ soo is al de rest deur/
 Hier aē een Steeboog/ ginder aen een Klerckijc/ daer aē de Procureur :
 Soo datmen wel mach segghen / die wil gaen dingen om een kroec/
 Die blijf by t hups/ en gheester noch een toe.
 Daerom en betaelt niemant/ Drou/ al quam'er noch elf/
 Beter een goet vriende verlegghen/ als de man self :
 Want als wy t al ghegheben hadden/ en self niet inde sack/ hielen/
 Soo mochten wy gaen loopen/ te lande wyt/ met kackhielen :
 Want een arm mensch/ die is secker te deerlijc :
 Maer die goet heeft/ al komt het ander luy toe/ die is eerlijc/
 Verstandich/ kloeck van beleyt/en komt wel tot groote staet.
 Wat hebt ghyder me te doen/ of t volck u haet/
 Als ghy maer goet hebt : men seyt toch/ Alst Godt behaecht,
 Ist beter benijt, dan beklaecht.
 Want die beklaecht wort/ dat s ghemeenlijc een arm bloet/

En niet die/ staet om staet te ruylen/ en is niemant soet :
Maer daer en wordt niemant benijt in dese tijt//swaer/
Of de wydighe woud' selver dat hy't//waer :
Dus die quaeet van u praten/ die luy zijnder pover // aen :
En't is naer klootjes volck : en dat sal te niet wel ober//gaen
Als ghy kindzen te vryen krijcht/daerse veel me moocht gheven/
Hoe't gewonnen is/ staet juyt booz haer boozhoofst niet geschreben
En van duyfent nau een/ die daer nae sal vraghen :
De luy hebben in't goet alte grooten behaghen.
't Is benje hoer/benje dief/hebjje goet ick hebje lief.

- Ioffrou. Wy hebben daer ghenoech of/dit sel't hem soo wel doen.
Ick denck dat u Meester haest t'huys komt/'tis by de noen/
En vint hy't mael niet ghereet/soo sal't krackeel//zijn :
- Lecker. Neen Vrouw/daer om en sel van daegh gheen scheel//zijn/ (ken :
Die sit al vast/ghy krijcht hem niet t'huys booz t'abont by dronc
- Ioffrou. Ick loof niet of zijn vaer was een Smit/en dat hem de boncken
In de keel ghespronghen zijn/Godt zegghen ons booz sulcken doyst.
- Lecker. Wat Vrouw/laet hem drincken/en smeeren wy de boyst
Met een lecker beetjen/ dat ick u weet te bereyen/
En wy sellen hem als de eene Koe de aer (al etende) verbeyen.
Soo lang als ick u heb/soo eet ick lecker/en leef ick//blijdt :
- Ioffrou. En daer by sulckē man/die soo garē tbroot met de deubick//snijdt.
- Lecker. Dat's oock waer/ghy hoorz van hem nimmermeer eenich bedil :
Maer je doet watje denckt/en je leeft nae jou vrye wil :
Hy scarht de affchebysters niet/die de gozzen in de pot//tellen/
En haer wijfjes (met jeloersheyt) schier half sot//quellen/
En haer alrijt achter aen zijn/en een grinnich ghebit//bien.
- Ioffrou. Die man heb icker niet an/hy mach altewel wit//sien :
Men sou't niet seggē/daer't sulckē dzolgen sater//schijnt. binnen.
- Lecker. Ist niet waer? En hy mach wel hēn dat de son in't water//schijnt:
Ghy bent wel gheluckich/ hy mach gheen quaeet van u hoorzen
Datje hem secker verloorz/ met bay jou oozen/
Ghy verloorz twee goe vrienden/ja soo goet als men binden//mach :
't Is sulcken fraepen quant als men op zy binden mach :
Ick sachmen alrijt met sulcken propertjen haest moe//te leben :
Want 'tis recht een man/om op een man toe//te gheben.
- Ioffrou. Nou/nou/in huys meysen/ghy hebt al wat te veel kaecx/
En stopt u mont met eten/of heeft het hier niet veel smacx?
- Lecker. Wat een klap Vrouw/ick ben immers selver kock van de soo/
Ick hooch het soo'ck't eten wil/aers heb ick het noo :

Vrou bin-
nen.

Want aer luy en gheben een ding nimmermeer zijn vollen eysch ;
Maer wat ick toe maeck/ 'tzy van bis of van vleysch/
Ick kooch het lekker/ 'k mach gheen strupf om een ey bederven :
En met kosten te doen/sel ick het by dese Vrou niet haest verkerbē:
En dan soumen een wetsteen koken/ dat het sop wel smaken//sou-
binnen.

T. v. Schild. sittende in 't ghelach met I. Rap, en zijn knecht.

- T. v. Sch. Jae wel Jan Rap/wat raet/hoe sellen wy 't best maken/ nou ?
Hebje gheen gelt/ noch hebje gheen gheloof ? dat is qua ty.
- Iā Rap. Wat Capeteyn/ helpt my dese reys wpt de luy/
En eer de Waert komt reekenen/soo lient mijn een kroon :
- Luy. Op onse lieven Heers dootd. Tijf ken. Dat komt seecker schoon:
Lienen ? ghy most eerst braghen/ of ick wel soo veel had/
En dan jou wat lienen Jan Rap/ dat ben ick al sat :
Want wat ick u lien/ghy en gheeft my nimmermeer wat weer.
- Luy. Wat Meester/daer booz hense weer mijn Heer.
- T. v. Sch. Hout toch u mont moet ghy 'er dan altyt niet u kloet in//vallen ?
- Luy. Hoe sel ick het toch langher nae dese man zijn sin//kallen ?
- T. v. Sch. Alle gecke laet baren/seecker Jan Rap/ ick en heb gheen gelt/
Hoe raken wy best wpt het lach/dat de Waert ons niet en schelt :
Wat dunct u/souden wy wel geloof hebbe/dat wy vā lant//porde/
- Iā Rap. Ick sel altyt om mijn gheloof niet ghebrant//worden/
Want ick en hebt niet/dat seg ick u goet ront wpt.
- T. v. Sch. Soo sitten wy supberlijck en proncken ghelijcken de bruyt/
En ick en sou mijn mantel niet garen voor 't lach//laten.
- Iā Rap. Jae wel/wat soudt beduyen dat wy hier al den dach//saten/
Wy souden 't gat grooter maken/en eben wel moeten betalen.
- T. v. Sch. Wat betalen ? daer 't niet en is kennen 't qualijcken halen.
- Luy. Wy bemutw of zijt soo of sellen legghen niet kackerlacken.
De kan is wpt Meester/wilt ghy geē bier meer/so tijt an 't tabackē:
Crecht wat ter handt/ 't lijckt aers of ghy sat en susten.
Of bedrijft ghy (om de tijt te pasieren) eenighe klusten/
't Is schant/wat mach de Waert dencken ? dese luy klincken//niet/
Osse doot zijn ? geest malkaer 4 blaerjes/want spelers en dvinckē//
Al komt hy dan eens lijcken/hoe/soo is hy ghepaert. (niet :
- T. v. Sch. Een tabackjen seecker/daer praet ghy al goet beschaept/
Loopt knap/segte de Waert dat hy 't ons bestelt.
- Iā Rap. 't En is niet noodich dat ghy de Waert daer om quelt/
Ick hebse by my/dat ghy dierghelijcken noyt hebt ghedroncken/

Die eerst versch aen komt/ die is der Heer gheschoncken.

T.v.Sch. **Knap** haelt een kaers/ se is soo degelijck als ick opt hier// sach/

Iā Rap. **Wp** behoeben gheen kaers/ ick heb een exelent vierclach/

Met bosselkrup en lont. Tijf ken. **Ghp** bent seecker aerdich/

Iā Rap. **Dat ghp** dat nieent/ seecker/ ick hou mijn tuychjen vaerdich :

Wat dunckt u Capetejn/ dat krupet vijsf.

T.v.Sch. **Deen/ ghp** bent een scap ghesel/ ghp bent waert datmen u prijsf.

Ick en weet niet hoe ghp luy malkaer soo mal moocht broen/

Dat waerje gaet/ waerje staet/ dit stinckende werck moet doen/

Waer ick niet u koom/ strack hooz ick u van taback roepen.

Iā Rap. **Bp** get Capetejn/ ick souder mijn leste gelt wel in versnoepen.

T.v.Sch. **Ick** niet/ noch ten staet oock niet seer in 't Doctozen// of :

Iā Rap. **Zp** spreekender als een deel plumpe dozen// of :

Wat verstant hebben zp'er of/ ick seg dat het ghesont// is

Dooz pijn in 't hooft/ en vooz tant sweer/ die daer me teerstont// is

Moutjens ghestilt : taback is een dief in haer neering.

T.v.Sch. **Wat** gheben jou de Doctozen wel 's jaers tot een bereering/

Dat ghp de taback soo prijsf/ en houdt haer woort// soo ?

Iā Rap. **Ick** weet wel dat het dat volck hoozt// noo/

Al pratense als Burgman/ se sellen my de rug niet rau// quellen/

Se sellen haer vingheren aen mijn gelt oock niet blau// tellen/

Ick weet alsoo wel wat ghesont is/ als zp niet haer vpben/

Ick en weet niet wat zp by de siecke luy bedvben/

Aer s als een dranchjen gheben dat wel bitter en leelijck// is

Dā hebbēse pas so veel gedaē als 2 stomme seggen dat relijck// is :

Ick hou my by meester Kackedoris/ dat is een verstandich barbier

Dat is een man/ 'k gaffer een baen om had ick hem hier/

Bp gans vier/ hoe sou hy van de Doctozen wat of// legghen/

Doctozen seyt hy (en na mijn dunct en kan hy 't niet te grof// seggē)

Benne maer bloets/ brenge se reys by een gebroocken bien : (gesit :

Daer staens en kijckē/ dat moet eē barbier doē/ zp hebbēder niemāt

Die prijsf de taback oock/ en zp souwen wel seggen/ 't is rottekruyt.

En Doctooz is inde werelt/ ghelijck een geck in een Sottekluyt/

Daer lachtmen om/ en soo doctmen oock om heur.

T.v.Sch. **Gans** wolven Jan Kap hoe gajer oock mee deur/

Ghp en meester Kackedoris/ 'k weet niet wie beter groben// son.

Wat sou hy verstaē ? hy seyt het altijt self/ wasser nu volck die 't lo:

Dan stonde zijn sake schoon: maer nu zijn 't maer leure: (vē// wou

Toch wat raet Jan Kap om nae huys te peuren ?

Laet sien eens/ hoe veel staet'er wel aen vier.

- Iā Rap. Niet meer als acht banen/en dan een paertjen bodz't hier:
En reeckent hy dan noch een paertjen goet/soo ist'er neghent.
- T.v.Sch. Wy moesten bedencken/hoe wy't hier best beghen/
Op dat wy sonder veel te gebē/ ons aerdich wyt de knijp//swaepen.
- Iā Rap. Al reeman/ist daer mee te doen/ick sel wel een pijp//draepen/
Die soo abel sel wesen/dat hy gheen arch sal gissen.
- T.v.Sch. Hoe nae vriendt (bupten deur) eens gaen pisen/
En my dan voor't lach laten? Neen/dat gat boozje//niet.
- Iā Rap. Laet my begaen/ick selje niet bedriegen. Wel hey/hoorje//niet.
- Waert. Wat beliest mijn Heeren, I.R. Maer wy maken malkaer hier mal/
Wy souwen om een hay? wat kolbē/wistē wy raet om kolf en bal.
- Waert. Die heb ick beter als I sack/ twee de beste van allen/
Met een netjen/vol exelente ballen:
Ick selse jou gaen halen/maect een tonne biers in't lach.
- Iā Rap. Doet de deur toe/daer gater een wpt. Wa. Mijn docht ick het sacht/
Dat heest noch zijn oude smaect. Tijf k. Hou daer/hy wil ghedra-
ghen/wesen. Waert binnen.
- T.v.Sch. Daer ghy komt (beughel) mach de Waert wel booz zijn gelagen//
Wploo vriendt/ghy maect het hoe langher hoe grover. (vresen:
- Iā Rap. Sus/sus/roept gheen hey/of wreeft'er eerst over.
Smacken wy't in een aer praetjen: 'tis eben wel goet mout/
'k Wed met jou ick ra van wat Vrouwwer dat de Waert bzout, wpt.
- Waert. Souje? Proeft eens an/dat is wpt een versch bat.
- Iā Rap. Neen Heer waert ick wachts/walghje van jou eyghen nat?
- Waert. Geluck dā/ick sel dit staertjen wpt de kan//klarē. de Waert drinck.
- T.v.Sch. Soo siet/drinckt datje steent/soo mooghje booz man//barell.
- Waert. God zeghen jou bier: kenne nou proeben? soo proeft dan gaen/
T.v.Sch. Wachte booz den droes. I.R. Dat is bier wpt de Paen:
En te voren wast van't Swaens hals. Waert. Ja wel/ 'tis waer/
Ick seg/ 'tis seker wel gheproeft/elck is immer beter als aer.
Alsje nou wilt mannen/soo laet het balletjen.
- Iā Rap. 't Is nou veere noech/ick heb de mups al in't balletjen/
Dit sel de man wesen/die jou betalen//sel.
- T.v.Sch. Hy dient wel gaen te wesen/die my wat onthalen//sel.
Hey sa/wacker booz heen knecht/en siet waer hy stuyt: W.binnē.
Hou daer Jan Rap. dat is lustich booz wpt.
Kortje: sie dat is gheslaghen en ghevelt/ 'tis soo recht booz de poozt
Oft met een lijn geschoren was. I.R. En dat heb ick ghehoort/
't Is an/siet daer noch 'rmerck: braecht het jou eyghen knecht.
- Luy. Ja: 'twas an Meester, Tijf. Ick scheper wpt/ghy laetme te recht.
Jan

Ian Rap wat dunckt u/ wil ick de knecht weer om sieren
Om een kruptch van een vaen/ of van biss/ of ses bieren :

Iā Rap. Wel jae dat's goet/ terwyl sellen wy pruen//an/
Hier om den hoeck/ dat wy maer uyt de ooghen//zijn/
Dan sel de Waert niet eens dencken/ dat hy sal bedrogghen//zijn/
Dus laet Branck heen gaen/ om een paer vaens kruptch/
Die lappen wy ghemackelijck/ (onder wegh) in onse buyck/
De kolven/ de kan/ 'tgelach/ wy make hem teen met het aer//guist:

T.v.Sch. 'tGhelach dat gater mee deur/maer't ander goet/ dat waer//spijt/
Dat sellen wy hem weer om beschicken/ misselijc wie ons ontmoet.

Iā Rap. Wat den een of den anderen Boer/ dat is de rechte voet/
Soo mach hy hem dan met een boor/ 'tghelach//houtwen:
Of hem de huyt volslagen geben/ 'k wou ick hem al sach//toutwen.
Knap/ de knecht op de bien/ en wy mosten hier niet toeben.

T.v.Sch. Aen toch/ want de Waerden zijn beel/ al arghe boeben.
Sa Branck/ als een man/ lustich ober u koten/
En haelt ons een pul/ diemen niet de voet niet sou om stoten :
Wy sullen hem deur strijcken/ die besuckten rofflaen.

Luy. Alse wilt Meester/ dat is garen ghedaen :
Maer waer sel ick jou binden ? dat most ick weten :

T.v.Sch. In't Regeliers hof sellen wy wat gaen sirten eten/
En daer u verwachten/ gaet nu eens lustich uyt u tret.

Tijf ken vander Schilden en Ian Rap gaen binnen.

Luy. Wat dunckt u vrienden/ van sulcken aerdighen pret ?
Waer vindjer noch een/ die met de huy soo kan//teulen ?
Hoe dunst u/ soudē de Nederijckers daer niet wel een spel vā//spen.
Ick hou jae : ten was niet meer als dat zy't wisten. (len ?
Ick mach wat rasch gaen loopen/ om of wy malkaer misten/
Soo sou't verpeutert zijn/ en met den baes heel onklaer.

Luy klopt.
De Waert
komt voor. Hou Heer waert/ tapt mijn eē groote crupck/ en schrijft het by't aer/
Tapt bar't beste datse hebt/ op dat ick in gheen scha//vaeck.

De Waert gaet binnen, en spreekt dese woorden binnen zijnde.

Waert. Dan't selfde natjen. Luy. Maer dat had een na//smaeck.
Waert. 't Is wel met jou/ 'tblijcke wel dat het niet goet//is.
Luy. 't Is seecker al Heer waert/ om dat het lecker en soet//is
Latense meer halen/ om de boyst te sineeren.

De Waert inde deur staende, seyt : en gaet weer binnen.

Waert. Dat's al goet/ laetse soo beel halen alsoe begheeren.
Luy. Jae maet/ hoe luttel kienje dit volcx treecken :

Hoe sweet ghy/ 'k wed ghy morggen wel aers sult spreken
 Als haer schelmery met u schaed' komt in't openbaer.
 Hoe setten zyt in/ met eer en deucht het nientwe jaer.
 Och lieve bloet van gansen/laet ghy u soo kappen
 Ghy moet al argher wesen/denckt ghy aers lang te tappen :
 Of als de Biersteker hier sel meenen wat te halen
 Soo selje een vzoeghe May maken/en met het bedstroo betalen.
 PAVSA.

D E R D E . D E E L .

- Luy. **A**L had hy een boort boort zijn gat/soo moet hy nu boort/
 Want een man is seker niet beter als zijn woort :
 Soume wat beloben en houtwen't niet ? dat was schande
 En oock scha/want se hebben elck al byz wat op de handt.
 Siet ghy't nou wel/komt het niet altemael op mijn segghen uyt.
 Lecker. **W**yp sellender ewelwyl blyven. Luy. **D**anck heb de eele byzbywt.
 Lecker. **S**ulcken ketel sel zijn selven altijt ten wil/gen danck//schuymen.
 Lecker. **K**en hy dan niet gaen/of moet hy niet een stanck//rypmen ?
 Luy. **G**hy stuert mijn inimmers om geen dackschaer?(ghy zyt toch so een
 Ick sel selver mee gaen/ om te sien hoe't spul sel of loopen. (gesel:
 Lecker. **W**el hoe sount aers/de Boer sel't moeten bekoopen :
 Maer wie bedocht toch dese loose guptery ?
 Luy. **M**aer Jan Kap, Lec. **D**at's noch een worteltjen bande outwe byz
 Luy. **E**n den baes was't/ nichjen/die t desen schalck//riet/ (byptery,
 Lecker. **E**en paer volcy/ick viel om de keur bande balck//niet :
 Luy. **N**och ick kalaertjen/al wasse dertoe noch eens soo hoogh.
 Lecker. **D**aer Jan Kap de best is/seg ick dat de aimst niet en doogh:
 Maer waer sel't hier toch te doen wesen? 'k wou dat ick het al sachte
 Luy. **M**aer hier nichjen : siet daer komt den kinckel al boort den dach/
 Boer cõt wt **S**ouje niet wel verlieven op sulcken sticck ?
 Lecker. **H**oe bekijscht hy zijn selven/hoe is hy in zijn schick :
 Maer eelen baes ick ducht/ 'ten sel soo niet vergaen :
 Met horten/ghelijck de varckens pissen : daer blijft hy weer staen:
 Wat een lijfrock : wat een broeck : en wat een outwe//tas.
 't Is bylo een gast/ of hy uyt een dijck ghehouwen//was.
 Die yemant een Boer schuldich was/sou niet hem mogen betalen.
 Luy. **W**el denck ick/wat of hy daer uyt zijn broeck sel halen ?
 't Is (by mijn solen) een beurs met gelt.

Wat segje daer of is die Hupsman qualijcken ghestelt ?
 Siet daer/hy stoffeertse noch beter/wat segje van die loer ?
 Word je noch niet amouzeux? Le. Ja op't gelt/maer niet op de Boer.
 Luy. Mich een reys/ ik wed hy steeckt de beurs weer by de puts.
 Jae/jae/Hupsman/daer schuyt een hoef onder die muts.
 Lecker. Daer sien mense best bewaren/en wie sou daer de greep//mienen/
 Luy. ik Weet niet/hond menich die wel beware/ s'en ginge so niet sleep//
 Kom nichjen/ eer de Waert ny kijckt in't ghesicht/ (hienen,
 Soo laet ons wat aen een zy gaen/ of de boebers komt in't licht.
 Boer. Men mach wel segghen/ tabentuer is ront/
 t'Loopt den boor by/ en den/ en aer inden mont/
 Hou jou toot-tolf ghy selt u kin//bessabben :
 t'Is waer schollebert/ wel wat let u te ginnegabben ?
 Kijckt toch die soete vaer/ghy selt al mee//lollen :
 Siet toch hier een reys dese besuchte stepollen.
 Wel wat isser toch te doen/ben ick sulcken mopen fatsoentjen/
 Soo komt dan hier ghy bolle maet/ en gheest ny een soentjen:
 Staerck jutw soo wel an/ set ny by in u bedste/ ick gheef u verlos/
 En laer er een nae maken/ of ick maecker een van't selfde stof.
 Sierse nou en reys sitten en kijcke : ho/ho/ wilje tegē een Boer//an
 Die sien soo wel een mont op doen/ als een boerman.
 Lachje oume/ of geckje metme/ hoe sel ick het verstaen?
 Wat dunckitje van me/ kijckitme by te deghen aen/
 Ick ben noch te nemen/ Godt behoed me voor de kraepen/
 Ghy lachter wel om/ en ick souwer wel om schraepen.
 Wat ick seg/ ghy lacht/ ick moet wonderlijck bespracckt//wesen/
 Wat een volck/ ick loof niet of je moet al lachendē gemaect//wesen;
 Trouwen/ dat gaet selben met gnozten toe : niet waer malloten ?
 Al gheschiedt het ghemeenlijck/ met hozen/ met stooten.
 Ick sie wel dese praet/ sel hier niet willen ballen :
 Want datje niet garen doet/ daer hoorje niet garen of hallen :
 De steluy menghender de blag niet wel of hooren boeren.
 En wat isser ewel al/ hoe nae makense de Boeren ?
 By gans vier/ tis tijt dat ick't al mijn best stel op der loop/
 Eer ick mijn ty vergis/ met desen mallen hoop/
 En hoorj dan te nacht/ ghelijck een droncken Boer//t hups/
 Want ick hier by erges/ noch heb te doen in een hoerhups: (hebbē
 Trouwē/aers niet als dit goet thups te bestellē. dat de luy gekient//
 Daer me sel ick dan niet veel min als een paer vaē verdient//hebbē:
 Een paertjen kreegh ick in mijn handt/ en daer was noch haest een
 vaen in de kan :

Luy.
 Lecker.
 Luy.
 Boer.

En

En tapt dan de Waert een paertjen/so loopt het op een paer vaer an.

Laet sien/ waer moet ick hier ergens wesen/ schat/ ick ?

De Boer

Hier mach ick het strijcken : hou daer dan/ daer sat/ ick.

Waert.

Wel hou dan (denck ick) isse niemande in ?

Boer.

Jae volcx ghenoech/ een mrope maet/ met een soete waerdin.

Waert.

An de helse ghenoech : soo hebje wel wat boort braghen :

Komt maer in hups. Boer. Neen/ ick ben moe van draghen/

Allse wille soo moochje wel een reys tappen.

Waert.

Dat hebt ghy wel verdient/ ghy soude by klappen/

Daer hebt ghy minners wel een goe groote kan inde hangt.

Boer.

Se is leech/ die het men allijck wel een steman met dit goet ghelange

Dat ickse hier sou brenghen/ sie ck aers wel :

En nou denck ick dat ick eens een paertjen toe dyncken sel.

De Waert tast om de hoeck vande deur, en gheeft de Boer een vol bier.

Waert.

Jae't Hupsman/ tgoet hoorz ny : siet daer een bol bier :

Boer.

Dat sel icker in gaen setten met een stier. de Boer drinckt.

Waert.

Hupsman ick bronck liever met jou/ als met een nochteren kaalf :

Ghy quijster alrijt niet in. Boer. Al wasser noch aer half/

Ick ginge me deur/ al waverder noch twee sulcke kannen.

Waert.

Of ickje noch eens tapten/ wat dunckte souje't vermennen ?

Boer.

Jae lustich wel/ doe k het niet/ ick sel't dubbelt betalen.

Waert.

Laet sien dan/ ick selje daer op noch een volletjen gaen halen.

Boer.

Dat is secker een eelen baes/ van een Waert/

Onse supmuyt sie alrijt en tiert en baert/

En't lust hem nau dat hy een mensch een goet woort/ gheeft.

Siet toch hoe degeltich dat onse lieben Heer mijn gebedt verhoort/

Ick heb mijn botter (wel te degghen duer) verkocht/ heeft :

Die boven wat leek : maer onder wasse wel onbeschost :

En mijn eperen de drie een braspenning/ en raeck offer een goet/ is

Dan se hebben't toe/ offer altemet een vol blesch en bloet/ is :

Deseluy eten garen wat jongs/ al quan't van een soch/

Latense de luyckens eten/ die beinnen alrijt jong ghenoch/

Waert

Wel Hupsman/ dochtje niet dat ickje schier vergat :

uyr.

't Bier was kinich/ ick ontstachje een versch vat.

Proest een reys hoe datje dat mout mont. de Boer drinck.

Boer.

Ick sou soo wel ghebeten worden van de Welssche hont.

Wel/ wat sel ick nou segghen ? Ick bedanckje van alles goets.

Waert.

Hoe Hupsman ? ick loof niet ofje bent broets/

De Waert vat de Boer by de krop.

Wel/ wat quelt ons hier dese besuckten Boer ?

Wel

- Boer. Wel hoe eelen baes ? Waert. Wat sou beseten loer/
 Je selt my jou lach betalen : ho/dat is een ghesel/
 En de luyd' er lach oock/ of ick snijte vanje vel.
- Boer. De luyd' er lach ? dat sel ick my wel wachten/ben ick wijs.
 Waert. Wel wachten/benje wijs ? soo maeck ick al jou goet tot prijs/
 Du schelm betaeltme/offje boete sellenje niet lebend van hier//dragf.
- Boer. Sou ick gaen betalen de luyd haer verteerde bierlaghen ?
 Heen/ soo niet. Waert. Flux warp ober du obergheben kinckel/
 Souje soo met de luyd' er gelt deur gaen/ du loose scheminckel/
 Die jou die altermael soo perfect heeft an ghetelt/
 Die en heeftje oock niet laten gaen/ sonder een pontgroot aen gelt.
- Boer. Ick en heb by mijn doodtziel gheen gelt van de luyd ghesien/
 Ick seg ghena met gheboutwen handen/en met ghebooghen knien.
 Waert. Sweerje noch by jou ziel (du schelm) je hoozt je te schamen.
 Dan een Boer met een varcken/hebben maer een ziel samen -
 Datje om ghena bidt (eelen baes) dat is nu wel van doen :
 Want ick wil/offje't schuldich bent of niet/datje selt vergoen
 Dat ghy en de luyd schuldich bennen/ du rechten dras/zoock/
 Heb ick het in't vier verlore/tis noodich dat ick het in de as//soeck.
 Sa/sa/ du rekel/waer is je beurs ? Boer. Maer in mijn bockse.
- Waert. Anap dan jou karnakel/hael npt/of ick rockse
 Met een beech vanje gat/ soo loopje met de billen bloots hooft.
- Boer. Hier word' ick immers soo jammerlijck van mijn gelt berooft/
 En ick moet betalen/ booz een hoop die ick niet en ken.
- Waert. Wat durfje noch seggē : dat du eerloosden pracher sint felten schen.
 Laet sien hier/ wat slaeye booz munt/ du ouden kluyver.
- Boer. Daer benne drie matten. Wa. Dat's seben gulden en een stuyver/
 Allje dan sesthien stuyvers weer hebt/sel't niet veel scheelen :
 Men sel de Boeren een aer licfjen leeren queelen :
 Siet daer zijn twee viss stuyvers en niet een enckelde schelling/
 Dat is net ghepast/ hoe versinje soo ? dar's immers ree telling.
 Doort/doort/ packtje van hier/ of't wil op het landt/waeyen.
 De Waert gaet binnen.
- Boer. By gut : sel ick dan soo moeten met schandt//schayen :
 Dat sel de eerste ster man die k krijgh/ soo soet weer betalen.
 Paster op/ (venghel) ick sel't aen jou of de jouwe noch verhalen/
 Al was een jaer nae den dagh / krijgh ick je'n reys / slechts op een
 hoeck alleen. Boer binnen.
- Luy. Laerje noch wel ghenoeghen/ gaet daer mee heen.
 Ick en had niet ghedocht/ of de Waert was al een aer venghe'.

Lecker. Wil ick jou wat segghen Dancck? ten mach niet deure den beugel.
Luy. Ghy verstaet het jou niet/ de Waert is noch veel te oprecht:
Niet meer te nemen als hem toe komt/ dat heeft het al wat slecht:
Letter eens op/ hoe dat mijn Meester zijn personagie sel speulen/
Hy selder soo jammerhartich niet mee staen teulen:
Wee hem/ die hy ober komt/ en sellen hem niet geen dronck// stille.
Lecker. Ick laet my niet eens boozstaen/ dat hy sel van honck willen:
Als hy wyt sou/ twas rijt: maer altijt ist morggen/ morggen/
Soo dat het een koeck sel blyben/ soud ick sozghen.
En dat sel nergghens by konien/ als datje hem op de leen// rijt.
Luy. Ik Wed hy dooz dwang van u/ noch van desen abont heen// rijt/
Hoe seer u bebrinsde Drou/ daer om met gheklach//baert:
Want op desen dagh/ heeft hy zijn volck verdachbaert/
In t'krimper wout/ dat sal hy niet te bergheefs laten toeben.
Lecker. Soo? soo sellense menich hart wel dapper bedroeben:
Luy. Danck heb jou leckere tong/ die m alle jaers soo veel heeft ghekost/
Lecker. En jou luye gat/ daer hy niet af kan worden verlost.
Tijl ken vander Schilden komt uyt.
Luy. Siet daer buylneus/ daer komt hy al an/ dat s nou je sin:
Inap boeten ghemaecte/ en sluppen wy achter in/
Wy moeten hem immer adieu seggen/ en mijn Drou wat te oosten.
Lecker. Dat sel licht te doen wesen/ de koele windt van Oosten
Die sel de traentjens/ wel nemen van haer ooghen: (ghen/
Maer wilje niet met hem? je pleecht immer soo van bechte te booz
Luy. Ick hontwer nou mijn geck mee/ ick blijf in de koocken/
Hy sel t wel versorgen/ dat de schoozsteen blijft roocken. binnen.
Lecker. Je bent een krijghsman: hond my/ ick wil bechten. binnen.
T.v.Sch. Ick en weet hier langher niet/ een sier meer wyt te rechten/
Wacker nou krijghsluy/ booz den dagh/ waer benje nou ghy oude
Die r inden oozlooch gehat hebben als kiloecke reusen: (geusen?
Wat benje mal/ datje jou gaet begheben tot wercken?
Schaemtje: daer me laetje jou boerschen aert mercken:
Iffer aers gheen middel/ om aen het kioffen te raecken?
Konnt volght my nae/ ick sel mannen vanje maechen:
Gae Heeren/ daerje nou maer bent een hoopen slaven/
Ick weet jou niet allerley rijckdom te begaben:
Men sou wel meenen dat Tijssen v. Schilden t'huys lach en kiep.
Deen/ neem: een out Wagenaer/ hoozt garen r'klappé bande swiep:
Ick mach dus sus/ dus mus/ t'huys niet hanghen ober den haert:
Deel liever in t'veldt/ en beschyp een wacker paert/

Daer ick een koopman of een aer wyl mee oerrompel :
 De krijgh sel toch niet locken / al isser temet wat ghemompel
 Van weer an te gaen. Maer Godt heb de ziel van die't niet en siet /
 't Zijn leuren : twee qua honden en byten malkaer niet :
 En twaelf jaer uyt te wachten / daer teghen waer ick beroyt :
 Want ick verlypt en berpopt / en van mijn wijs worde het versoept
 Dit rijck en soud soo lang niet keune blyven staen / (en vermoeyt.
 Daer om wil noch een man of twee / gaen nemen aen :
 En gaen hoe eer hoe lieber / niet een wackere couragie /
 En onthouwen my op een hep / of erghens in een boscagie /
 Daer de kooplyd deur moeten / nae de Francksozder mis /
 En settense al of / soo menich alffer oock is.

Wat doen de prachers niet goet / daer heeft niemandt te bet // of :
 Maer hebbe wy't / soo woz' er menigē Waert en Waerdin bet // of /
 En een kales / krijght altemet een leckere myyl /
 Of een streeck uyt de pan / met een stuck gelt in de buyl :
 Dat's wel gedaen / te nemen die't te veel / en te geben die't ghebreck /
 En dat doen wy. Maer als't een wacke geck / heeft / (heeft /
 Wat goet / doet het goet ? 't goet is de werelt / en't moet er blyven.
 Tijssen vander Schilden sel me een act gaen beschryben /
 Dat loof ick / daer toe wil my Godt // sparen /
 Wat / altehaest dat het soo goet is / als banckerot // baren /
 Daer hem niemant booz hoen kan / en booz my mogens er wachten.

Ian Rap met zijn Maet uyt.

Siet daer komter twee / die soud' ick wel achten /
 Sellen strack ghereet wesen / want elck heeft een leelijck quaet wijs /
 Dus begheer ick haer vingher / ick krijgh' haer heele lijs.
 Wie gepts mannen / benje noch al kloeck en ghesont ?
 Iā Rap. Jae wy / Capeteyn : maer de beurs en weecht gheen pont :
 Hadje nou wat ober / datje een kales wat bedocht /
 Die jou soo trou ghedient heeft / en in menighen tocht /
 Zijn lijs en leven / booz de bypandt ghewaecht.

T.v.Sch. Dit is recht een man als my behaecht :

Souje de Prins noch wel een tocht doen ? Laet eens weten :

Iā Rap. 'k Sach den dagh soo lief niet / ick soud' liever vechten als eten /

Wistje maer een avontuertjen / wy volchden u terstont.

T.v.Sch. Dit volck soeckt recht het hayz vanden hont :

Of ick een aenslach wist / souje wel moet // hebben ?

Iā Rap. Excellent wel : soo lang als wy een droppel bloet // hebben

Selle wy by jou blyben / als mannen : Wel waer om niet ?

T.v.Sch. Maer daer ickse lepen soub' / ist al byp wat hiet/
't Is elf ooghen nae de galch / dus beracd' jou met u wijsf.

Iã Rap. Die sou lachen / want se huyt dat ick t' huys blijf.
Wat quelt ny de meer / ick heb mijn beraedt byme.

T.v.Sch. Wacker dan : soo mosten wy hier niet lang staen hmen/
Dan maecken ons baerdich / dat wy strack raecken voort/
Op dat wy morgghen / met het openen bande poort/
komen ter plaets / daer ick het heb ghenunt.

Iã Rap. Godt gheef u 'tgheluck / dat menich kaes u gunt :
Maer Capeteyn / wy hebben gheen gelt / hoe raeck an gheweer ?

T.v.Sch. Dat kan ick kryghen / soo veel als ick begheer /
Daer sal gheen manghel aen zijn / benje aers ghereet ?
Ick heb't ander volck laten doen de weet /
Dat se'r desen nacht in't krimper bosch laten binden.
Tijf ken vander Schilden gaet binnen.

Iã Rap. Hey / sa / dom aen ghegaen ghelijcke de blinden :
Wat sus niet Maet / wy kryghen noch wel buyt.

Maet. Jae : of een deel slagghen op onse huyt :
Dan die niet en aboutuert / die niet en het :
Wat ; koninck / of keutel / een op al gheset :
Daer ick koom / daer en sel ick alrijt niet byenghen.

Iã Rap. Noch ick en selder de noppen van mijn kleeven niet senghen /
Je bent wel te degghen beropt. Maet. kom / gheeft ny hande :
Wat dunckt u / komen wy niet op een ancker te landt :
't En mocht niet hoogher / 'twater stontd op de lippen.

Tijf k. v. S. uyt met al de zynen. Ioffrou. Luy. Lecker.

T.v.Sch. Hey / sa maets / siet daer mee gaen wy glippen.
Wat / mijn Vrou vander Schilden / 'tkomt nou soo ghelegghen :
Waer toe dit schreyen ? ghy sou't een mans hart bewegghen /
En dat en mach nou niet zijn / dus stelt u gherust /
Al dat ick doe / dat doe ick alleen om u lust :
En om dat ghy boeren soud't / u gzoote staet.

Lecker. Wat Vrou / huytje nou ? 't is immers jou eyghen raet.
Denckt om de buyt / (dat hadd' ick niet gheloost)
Daer hy mee t' huys komen sel. Luy. Of met de kous op't hooft.

T.v.Sch. Nou mijn liefste / ick laet u hier al datje begheert :
Dast dat ghy by u Vrou blijft / en ghy haer wel lecker tracteert /
Laet u niet ontbrecken / noch en leeft in gheen sozgh.

Hier tusschen doet Tijf ken v. Schil. zijn Vrou vrientschap.

Lecker. Neen seecker : soo lang als wy't keunen kryghen te borgh /

En sal ons niet ontbrecken/ bertrout ons by//dat//toe.

Luy. Nou Meester/ghy maecht het mijn Vrouw al by//wat//moe :
Lust u nou niet te lachen ? de liefd' komt hier altemael op't lest.

T.v.Sch. Adieu mijn lief. Ioffrou. Als 't inimers wesen moet/so ist dan best
Dat ick u noch eens kusse/ en neem mijn of//schayt.

Luy. Siet hoese hem niet treecken van't hof//pant.

Ioffrou. Hoe lief heb ick u mijn hart. Luy. Je bent een ghesel.
Se meent haer hart. Lecker. Dat liechese niet al ken zy't wel.

Luy. Soo veel soenen krtight mijn Vrouw in gheen heel jaer.

T.v.Sch. Godt bewaer u. Ioffrou. En die geley u. Leck. De koop is klaer.

T.v.Sch. Adieu mijn lief/ adieu/ adieu/ en al de rest.

Luy. Adieu Meester/ van achteren sien wy u lest.

PAVSA.

VIERDE DEEL.

Lecker. **T**Hups is tot onsent een heelen tijt in rep en in roer :

Wat heeft Vrouw oock een hoop volcx aen haer snoer :

't Is hier Ioffrou nwegheveel/ 'tis daer Madame selde//sat.

Hoe ging dat volck de mont/ elck een vertelde//wat :

Elck had genoegh te praet/ 'twas al van tourtjes/taertjes/blactjes/

Dan Malmelade/ Sucade/ en sulcke soete praetjes :

Ghy en weet niet wat een volck datter tot onsent al in//sluypt/

't Is al snap op/veel en lekker/ wy smullen dat de kin//druypt :

Wy sellen (soo doende) de kas alrijt niet vermeerren/ (verteeren.

't Is al volck om een Boot mee te winnen/ en om een Hulck mee te

Mijn Vrouw maecht het soo/een pghelijck (sie'ck wel) belachter.

'k Weet niet hoe 't komt/ 'tis alrijt een bachsels ten achter.

Als ick het oock denck/ soo isse luy en lekker/

En daer by isse dan/ noch soo veel te gecker/

Datse alrijt behanghen is met een deel drumpel songwijs/

En daer of heeftse pas/ soo veel gherijs

Als twee stommen segghen/dat redelijck//is/

En als dat twyck dan van Nunickedani / of bā Medenblijck//is/

Is noch niet te deech/ want onse kortsen en winnen niet ghenoech

Soo verduyvelt ist vrouvolck hier/ met die opiny gequelt : (gelt/

Daer sittense en wyvde/ en boene: wasse toch dat gedroch eens noe:

Want het heeft effen soo veel te beduyden/ als houtse my noch eens

En ick en denck niet of 't hoester wel 600 gulden 's jaers : (toe :

En dat meer is/ wie'r wat aen prijs/ zy meent al waers,

Nou komter een wijs met doeck/dan een hupck moer niet cabinet;
 Daer ee hoorngeck met scientje bientje/ en ober al woerse mee beset/
 En t is haer eyghen schult: waerom laet zy t an? de malle sack:
 Daer komt de Snyder de maet nemen/van een nieu pack/
 t Een op zijn Frans/ t aer is op zijn Spaens/ en sen ken de tael
 niet spreekken:

t Is nou de Timmerman: t is dan de Smit/ t is altijt te makien
 t Is nimmermeer gedaen werck/ tis altijt een heel of een half/
 t Is alst was.

Luy komt uyt, ende valt Lecker van achteren om den hals,
 ende spreeckt voort.

- Luy. Maer niet alst hoort. Lecker. Wech dit malle half.
 Wat Godt zegghen de liefste: houdt Dranck gaep//niet/
 Hoe geentwe dus nuchteren/ hoe nae hebje jou treghe slaep // niet?
 Ghy bent seecker al op met de kriek van elven: (selven.
 En alsje t klappen van de tafelborden (jorden) hoort. Luy. Besietje
 Lecker. Dat hem dan den hongher niet drong/noch bleef hy wel legghen.
 Luy. t Is veel dat ghy t niet en durst segghen.
 Lecker. Kijck hoe luy/ghelijck of hy ghelaen wat swaers//hadt.
 Luy. Jou mont gaet/als een Tellenaer/ zijn aersgat/
 By get langtong/wat hebje al quaet haer.
 Lecker. Wel Dyper/ hoe ist? strecken jou oogghen noch vol baer/
 Lustje noch soo veel/ wech dese ongheschickte gyp.
 Luy. Me sou wel meer lusten: maer (vrienden) se smijt achter uyt/
 Se krabt terstont/ben ick maer een lutjen mal.
 Lecker. Houdt jou handen t huys/ t en heeft toch van u gheen val:
 Ick sach t ghemaect/wast niet saven te doen: strack kriechje een
 Jon slapert: daer of kriechje sulcken dicken kop. (klop/
 Wat dese haimen hier/ waer toe dient dit gherucht?
 Alje best in huys/wat maechje soo broech in de lucht?
 Houdt jou warm mijn baer/je soudt aers verkoutwen in jou blaes.
 Luy. Ick loof niet ofje hondt ny booz nar en booz dwaes/
 Gaet selver t huys/ en trecht soo aen t blas//wat/
 En gaet opje gat sitten spinnen/wat dit spytighe askat/
 Ghy kent ny noch niet/ verstaese dat wel? leckere kilaer:
 Als goe luy quaer wordē. Lec. Wel wat ist nou? segt: soete baer/
 Ist qua'er alst gheweest heeft/ verstaese gheen jock: wel/ hoe nou?
 Luy. Ick verstaē wel jock: maer de geck mach niet altijt in t de mou/
 En oock en machmen met jou niet malen/ je bene te spits/
 Jou woorden gaenje of wel soo scherp en soo bits/

En daer by krijtje soo luyd/ghelijck een rasend' oud wijs/
Peen nichjen/ghy schiet tot de beeren toe in't lijf/
Je doet een mont op/ghelijck een deur van een hofschuyt.

Lecker.

Ik Sie wel ick en raeck nou juyst gheen mop// wy :
Maer als je wat segt/ dan moet ick het al nemen in't goet :
Wat/ je bent wel een rechten onberstandighen bloet :
Je laet jou boozstaen datje wat bent/en des benje niet.

Luy.

Wat dunckt jou vrienden ? men seyt van een qua Giet :
Maer een qua klaer/ mach die oock niet wel mienc//houwen :
Pae dese tijt niet meer/ ick wil jou te brient//houwen :
Nou wel aen dan klaertjen/daer mee al't scheel ter neer.

Lecker.

Je weet wel (denck ick) datter weer wat gekome is van mijn Heer.
Heeft het wat te beduyen ? Luy. Al by. Drou was so in haer schick
Se ging'er me nae haer kamer/en ick sach by wat gheblick/
En aen't rammeelen soo dochtme/ dat het geltjen was.

Lecker.

Is gelt/ ten komit van zijn leven niet beter te pas :
Soo moghen wy lustich aen't banketeren en smeeren//blyven.
Capeteyns vrouwen/ dat zijn oock Heeren//wyven/
En by namen de onse/ daer en ghebreect niet an.

Luy.

Hadje mee sulcken eelen baes/ tot een man :
Wat dunckte klaertjen/ waerje dan gheschoten?

Lecker.

Hy gaet alte diep/ op mijn water mach hy niet bloten.
Hoe staese dus en trantelt ? Luy. Ick moet op de hien
Met dese brief van mijn Drou. Lecker. Gy laet sien/
Se houdt op Antwerpen/ wat mach'er nou weer wesen ?
Brechtse op Oranck. Luy. Ick sien niet lesen/
Doet ghy't nichjen/ en siet eens watter toch in//staet.

Lecker.

't Opschrift altyt heel wel nae mijn sin//gaet.
De Waert in de dupsent middeleu/ die heeft goet verstand
Van kofjes te koocken/ zijns ghelijck en is in't gheheele lant.
In Amsterdam/ anno 1613/ den 17^{en} November.

Luy.

Leest perfect/ past niet te missen.

Lecker.

Laet sien eens/ waer sal ick het hier bissen ?
Ja : Inden eersten : stiert mijn van eler chien pont/ al is't wat beel/
Als Gherandiliseerde schillen/ nooten/ Cirrdenen en Kaneel/
Een dozijn paer Karstelinghen/ en menichte van Supcker broodt/
Hoop werck van Kaneel Romano/ Roscielles wit en roodt/
Gentilestes/ Bloss van Oranges nae den eysch/
En effen soo veel Amandelen/ als de laeste reys :
Van Citroenen/ schillen Bachades en oprechtten Mirabelaen/

De brief
wordt ghe-
ken.

Soo

Soo veel als ick eerlijck mee mach bestaen/
 Om veertich persoonen acht daghen mee te tracteerē :
 Pasca de Genia/ Melindes/ en kan ick oock niet ontbeeren/
 En een mandt Panadieljes/ die seer goet//is
 Suldy mijn seiden/ die wat erraordinaris soet//is/
 Lebert my goet goet/ het kost dan dat het wil/
 Dan 'ten is niet noodich/ dat ick u daer mee bedil/
 Ghelijck als ghy pleeght/ ghy kent toch wel mijn sin/
 En stiertet niet niemant anders als met Srijn de Boopin/
 Alse de eerste mael repst/ dat ghy't toch immers maectt// goet.
 Dat van beere wegghen komt/ dat smaectt//soet.

Luy.

Sou't hier dan niemant keunen nae haer mont//maecken ?

Lecker.

Neen't niemant. Luy. Ja ghy (weet ick wel) sult het terstont//laes-

Hoe lekker dat het oock is/ alst maer een maent of soo out//is. (ken/

Lecker.

Tut/ tut. Hoe of t volck hier noch soo reubout//is :

Datse selver niet practiseren/ maer maecken alle ding naer/

Ich loof niet of de kroey zijn hier noch niet boven half gaer :

Alrijt niet naemaecken inde weer/ en dan is't maer't outwe fatsoen :

Maer in Brabant wetense haer dinghen aerdigher te doen/

Of t is heel wat niens/ of t oud' is op een aer manier.

Luy.

't Venne maer groote platelen/ en kleyne parcellen : neen/ bier/

En dat de vult booz't gelt : wech/ wech/ niet al die beerjes/

Een bil van een vercken/ niet een pot meley/ dat is ghereetjes.

Lecker.

Ghy slacht de luyd oock al van de outwe snee/

Je veracht het/ dan alst gheen gelt en kost/ dan eenje al mee/

En je schockt/ ofje aen een back niet boonen//sat.

Luy.

Jae/ jae/ ghy southe (kondje best) garen verschoonen/ wat/

Die in sulcke ricker beerjes/ haer gelt verteeren :

En dan noch dat volck/ die't juyst wylt Brabant begheeren/

(Gelijck ofse daer meer verstant hadden) dat ghy u so laet// bedyle-

En vanje leckere tong u soo in't slaep laet//wieghen : (ghen/

Wel wat sullen wy malkaer toch boozt aen al wijs//maken.

Maer latense dan in Brabant (daer in) aen de prijs/ raken/

Is daer om dit volck hier/ dan altemael//mal ?

Ik Sie wel al ist in Brabant te koop en te hael//al/

Datse'r hier niet een briefken liefelijck keunen an raken/

En wat noot ist dan of se't hier/ dan of se't guider maken.

Lecker.

't Is alrijt soo veel/ dat die't maectt/ die heeft er de eer//of :

Luy.

Die eer gunnen haer de Hollanders wel/ al souwen se seer//grof

Bespotten: jae bot noemen/ en dat by haer oude naem :

Maer

Maer se hebben't al wel ghebot/ de anderen tot een schaemt :
 Laten zyder de Spanjaerts eens uyt botten/ ick geest haer in dyent,
 Maer nichjen/ eer't laetter wordt/ ick wil gaen blien
 Met de brief nae de schuyt/ die/ k' sorggh dat mi al buyten/ leyt.

Vrou v. Schil. roept binnen aen haer meyt, en komt uyt.

Ioffrou. Hoozt jou Vrouw/ hoozt : ick gae al mijn best kuyten/ meyt. binnē.
 Wat een wonderen meyt/ Godt segen ons/ in't Helylich krups/
 Je slacht pyppers paert/ je bent nergkens noo'r als t' huys :
 Wel meyssen/ wel liebe kindt/ wat staeje roch alrijt en praet/
 't Is nimmermeer ghedaen/ 's ochtens broech en 's avonts laet :
 'k En loof niet offe sout jou eten wel verpraten/ soo alstje lust :
 Jou mont mach snachtes wel blijd wesen/ dan heefse rust.
 Wat ; blijft roch wat by my : wat doeje alrijt beue ?

Lecker. Ioffrou/ ick set mijn boet daer slechts pas voor deur
 Om nae Brantch te kijcken/ waer dat die al blijft/
 Ick en denck immers niet/ datje daer om kuyt : Halen.

Ioffrou. Wat sou Brantch/ kenjese niet met de mant laten of// dalen :
 Hoe soeckje't nest-ey : wat dese jonghe wulpen :
 Brantch/ is seecker met luttel werck wel behulpen/
 Die selje al nae buytenen met een brief aen de schuyt// strijcken/
 Na hem is geē wachtē. Doort: daer komt niemāt van uyt// kijckē.

Lecker. Vrouw/ se segghen datter weer goe tyding is van mijn Heer.
 Ioffrou. Dat's waer meyssen/ en daer is noch wel wat meer :
 Hy heeft my soo rijckelijcken bedocht/ als noch opt zyn leven :
 Daerom wilt gheluck noch een reys/ soo veel gheben/
 Van mach hyder een speltjen by steken/ en teeren met een Prins.

Lecker. 't Moet al dubbelt ondieft wesen/ ist soo nae jou wins :
 'k Sou hem nou t' huys oncbien/ eer hy raectt aen een misval :
 Want se praten heel/ dat de Boeren ghewis// al/
 Seer op hem toe leggen. Ioffrou. Boeren en sellen't hem niet doen/
 Daer toe is hy seecker/ al te broom en koen.
 Maer roch/ hy had al t' huys geweest/ had hy geen buyt op't spooz
 Die alleen meer bedraecht/ als al de rest hier te voor/
 Dat's te pyne waert om te wachten/ nou zyse hebben verspiet :
 Dan roch/ ober een maēt komt hy/ hy krijghse of hy krijghse niet.

Lecker. Ick sorggh/ ick sorggh. Ioffr. Niettemijt/ wie sou mijn man// comen :
 Lecker. Vrouw/ de hynckende boe sel noch eens achter an// comen :
 Want 'tis seecker/ dat's hem in alle gaten en hoecken/
 Van ruyters en knechten/ dapper laten soecken :

- Dus dat hy wel mach toefien met hondert ooghen/
 En hy ghelooft te licht/daer door sal hy worden bedroghen :
- Ioffrou. **Wou/forghje niet? ick forgh van uwent wegghen.**
Stelt ghy u hart maer gherust/daer is gheen forgh in ghelegghen/
De forgh is my bevolen/ wat leyt er u toch an/
Ghy kent maer u Meester verliesen/ maer ick mijn man.
- Lecker. **'t Is oock waer: 't hemd is een mensch naeder als de rock.**
- Ioffrou. **Nou wel an dan/ na de koocken/en past wel op de kock. binnen.**
 De Boer komt uyt met een eyndt spars heel woest.
- Boer. **Hy sel't ons nou altijt ontreypden noch ontseplen :**
Waer dupsent pocken mach het toch nou aen seplen/
Dat de Roo Koe so lang semmelt/ ick word' schier uyt mijn sinne/
Wy keunen de schelm van onse leven soo beset niet binnen
- Roo Roe uyt. **Als hy rechte voort is : en hy en isser niet een hayt op verdacht :**
Gans biss menten/ waer daer gheen Wacht? wacht :
Waer nicker selje loopen/ wilje al willens qualijck?
- R. Roe. **Wel/ wel/ Hupsman/ hoe nou/ hoe benje dus ongalijck?**
Wat isser toch te krypen/ hoe staeye dus verbaest? (je raest :
- Boer. **Dat loof ick wel/ jep hebt' er goet malle mee. R. Roe. 'k Loof niet/**
- Boer. **Of ick al raesden/ ick hebb' wel veen omi soo te tieren.**
- R. Roe. **Hebje wat te segghen : seght dat met manieren. (wilde :**
- Boer. **Hy is tot mynent. R. Roe. Wie is tot uwent? Ghy tiert als een**
- Boer. **Wie souw'er aers wesen : maer Tijssen vander Schilde.**
- R. Roe. **Tijssen vander Schilden/die soeck ick. Sa dan/ als mannen :**
Wy mosten nu lustich met malkanderen aen gaen spannen/
Op dat die Koober (van ons) mach worden ghekroghen/
Die hier soo onbeplich houdt/ des Heeren bye wegghen :
En daer beneffens den reysenden man soo dapper berooft.
- Boer. **Jae : hy gheeft de Boeren oock wel te degghen wat om't hooft/**
Die hem zijn brandeschatting niet alle dagghen en beschast/
Ick hou dat hy die op koint/ (hy helpter menigh in't gras)
En omi een haver stroo leyt hy'er wel een aen kolen.
- R. Roe. **Maer Hupsman/ heest hy oock elders zijn volck verholen/**
Of is hy niet te sterck/ omi hem met dit volck te bemieren?
- Boer. **Volcx ghenoech/ hy is niet meer als met zijn bieren :**
Past slechts datje handen hebt/ 'rbenue venghels met becken :
Elck isser een/ se sellen niet staen als een deel gecken :
Dan hoe kenter tieren : elck heeft niet meer als twee handen/
Soo doen wy mee. R. Roe. Gans selten/ hoe bistje op jou tanden/
Ic loof niet Hupsma/ of hy heeft het tot uwent al qualije gemaect:

- Boer. Als hy secker doet : ick hou dat ick weet hoe't smaect :
 Alle daegh gheplaeght te worden met sulcke boeben.
- R. Roe. Dan eer wy an gaen/ Hupsman/ soo sullen wy u hulp behoeben/
 Op dat wy hem kryghen/ meer met list/ als met ghewelt :
 Dus gaet ghy voo? heen t' hups/ en maect dat ghy ons stelt/
 Een goeden leus/ daer wy baplich op an/ komen :
 Want nae ick verstaet ist reden/ dat wy die man/ schromen/
 En't en is gheen kat om sonder handschoenen te vanghen.
 Hy sel hem weeren : want hy weet dat hy moet hanghen/
 Soo wy hem krygen : daer om sal hy om byten als een bitse honts
 Daer om wacker nae hups/ en ontset hem terstone
 Met loofheydt zijn ghewen/ en sluyt alle deuren achter toe/
 Op dat wyse secker nemen/ die't u maecten soo moe :
 En dat ghedaen zijnde/ selje uyt komen/ en an ons sluyten :
 Past dan datje mee handen hebt/ en helpt ons van byten/
 Soo sullen wy hem lustich als mannen bespynghen/
 En leeren sulcken Straetschender een ander liersjen singhen/
 Met al het gheselschap/ dat hem (troutw'loos) dient.
- Boer. Wel an Heerschop/ ick sel mijn houden als zijn beste vrient :
 Houdt ghy jou hier dan soo langh verholen. Roo Roe binnen.
- De Boer
 gaet leggen. Sus/ sus.
- T.v.Schild. komt met een kan inde hant na hem uyt kijcken.
- T.v.Sch. Waer of de rekel is : is de schelm ghestolen ?
 Dat denck ick immers niet/ 'tis een juweeltjen :
 Hier leyt hy en ronckt/ ist niet een proper beeltjen ?
 Sa/ du knoproock/ op : of ick lap jou op jou huyl.
- Boer. Holla man : ick dronck lieber een halfjen van jou uyt :
 Hebje't hart brengt het my eens/ en doet mijn kyben.
- T.v.Sch. Dat gelt jou een half bier. Boer. 'k Sel hier soo lang blyben :
 Dat is noch lustich/ je meught noch wel kout bier.
 Wy gat Heerschop/ dat is een lustich rampier.
- T.v.Sch. Wel/ hoe dus Hupsman ? je miene selver alweers.
- Boer. Ja seker : 'k hadder lieber een in mijn hant/ als twee in mijn neers/
 Had ick het met dobbelen vanje wonne/ je kreeght het niet speulen
 Dat past : wat dunctje/ lijk ick nou niet wel een Heer? (niet weer.
 En alst al om komt/ achtje my een groote malle geck.
- T.v.Sch. Legt nou de beder staf oock eens achter je neck.
 Nou mochteje alsoo lief elders sitten met jou gat op een hekel.
- De Boer fluyt, en de Roo Roe komt uyt.
- R. Roe. Sa/ geest u gebangh. Tijl. Fy/ laet ic my so bedriegen bā een rekel/
 Dan

Van Rap
gaet deur.

Van een loofen Boer : Mijn byome krijghskuy gaese nou deure
En laet Tijssen vander Schildē alleen/ soo jammerlijck in getreur/
 Die in noot is (sie k wel) niet een triendt ter werelt en bindt.
Boer. Jae schelnu : nou selje de wegh wel binden/ al waerje blindt :
Nou sel Tijssen vander Schilden/ die de Boeren soo quelde/
 (Egghen zijn danck) Casteleyn wesen/ van't Huys te Delden.
 PAVSA.

V I I F D E D E E L .

Iā Rap. **D**Je reys zijn wy't ontspronghen: maer Tijssen vander Schil-
 den sal t moeten bekoopen.
 Maet. Ghy waert secker niet bloo/ se dorst wel loopen.
 Iā Rap. **W**at docht jou wast gheen tijt : die't ontloopt/ is byz :
 Maer die ghevanghen wordt/ is deerlijck in de ly :
 Beter in de Voghel fang/ Als in de Nsere kilang.
 Maet. 't Lieper secker al byz wat heet van de rooster : (trooster/
 Maer mijn Drou vander Schilden/ behoest nou wel een Siecke-
 Alse siet dat haer man achter blijft/ en hoozt dat hy gebangen//is.
 Iā Rap. **W**at noot is dat Maet/ soo lang hy niet ghehanghen//is/
 Of sit erghens en pronckt/ buyten de poort op een rat.
 Maet. **W**at noot wast Jan Rap/ dat hyder al slechts sat/
 Soo en behoefde mijn Drou/ daer gantsch niet om te doen/
 En nou en kense t niet eeren niet laten/en bien een goet ransoen/
 Van een dupsent pont seven of acht/ booz zijn jonghe leven.
 Iā Rap. **K**ien ick haer te recht/ se'n sel soo veel niet gheben/
 Alte duer koop vleysch/ daer om kochte wel nu een aer//man.
 Maet. **M**et de renten van dit/ namse my wel by't jaer//an/
 En nochtans false't moeten bien/begheertse'm uyt de kluysteren/
 En den Officier die salder dapper nae luysteren :
 Want sulcken bodt sal hem altewel behagghen/
 Daer en is' oock geen galch soo sterck/ die soo veel gelts kan dragen
 Dus biedt zy't maer : zy krijght hem daer voorsecker wel uyt.
 Iā Rap. **A**lser geltjen siet/dan selse wel dencken/laet hanghen de guyt/
 Ic krijgh wel weer een man : maer hoe krijgh ick weer so veel gelt.
 Maet. **W**ie sou eē weertw nemē/die haer man gehangē was/ of op een rat
 En dat om zijn heyllich leben : k meen om zijn dieberp. (gestelt/
 Iā Rap. **A**lser maer goet is/ men set die dinghen wel aen d' een zy :
 Ick denck datje jou daer wel aen sou't steuren.
 Maet. **W**at segghen is dat : se sou ons noch niet moghen ghebeuren :
 Maer

Maer pemat die wat eers te Diefse had/ ik wed ofmer die na jagen//
En die hebbē wy so veel/ als eē peert in zijn vuyt dragē mach/ (sach)
Toch dat verstrekt maer een praetsen/ om rijtberdijf:
Want de man leeft noch/ en wy hebben elck een wijs.

Iā Rap. Dat's waer : en ick wou oock niet/ dat icker twee booz// hadt :
Dan ick heb de tijt wel ghesien/ dat ickse even wel noo't// hadt/
En nergkens nae soo lief als nou/ al ist my niet veel eer. (Heer ?)

Maet. Hoe na pleegt ghysse booz dē Icker te wensche/ en nou by onse liebē
Maer't en kōt by't wēschē bāde Hondē niet/ dat de Italverē steebē.

Iā Rap. Nou/nou/kakelaer/houdt u mont/ wy souwen't so wel verkerben.
Kom gaen wy boozt/ en brenghen tyding/ mijn Vrou :
Aen mijn Vrou vander Schilden/ die niet groote rou

Kloppen. Dese bootchap ontfanghen sal/ ghelijck het wel te'en// is.

V.v.Sch. Wel wat gheklop is daer/ wie of daer bene'en// is ?
Nou/nou/wy hoorren jou wel : hoe maecte soe veel ghedrups ?
Ho maets/ ick hiet jou welkoom. Wat brenge ny nou t' hups/
Vertelt my toch/ hoe't niet mijn man al gaet.

Iā Rap. Mijn Vrou vander Schilden/ datse jou daer niet in verlaet/
De maer is soo goet niet/ alse wel was booz desen.

V.v.Sch. Jae wel : wat macher dan toch nou wesen/
Is hy ghequert ? Hy is immers niet doot. (In noot :

Maet. 't Is argher : hy is ghevangen. V.v.Sch. Soo ben ick wel dapper
O jongher helt/ mocht ick jou weerkoopen niet rooder gont/
En jou lijf daer mee optwegē/ ick waer te by'e'n. Leck. Hout/hout.
Wel Vrou/ hoe dus ? V.v.Sch. Och 'tis immers mijn beste jutweel.

Lecker. Maer op wegghen ? Ick hou jou by/ met half soo veel :
Ie kinticht hem daer wel uyt/ benje van sin jou goet te missen :
Wat Vrou/ op sulcke wateren/ vangemen sulcke bisfen.

V.v.Sch. Soud ick hem om gelt moghen krygen/ soo isser geen swaericheyt,
Luy. Dan waer konit mijn Vrou/ toch dese meelwaericheyt ?

Wat Vrou/ sou't ongheluck hem altijt verschoonen/
Dat heurt wel een rijtlang : maer 'tquaet moet zijn meester loonē :
Een ongheluck : daer op meughse seecker wel by//setten.

Maet. Mijn Vrou vander Schilden/ die dobbelen wil/ die moet by//setten
Hebje gelts ghenoech/ soo en weest niet eens verlegghen :
Nou/nou/ daer is soo veel swaericheyts niet in ghelegghen/
Al sit hy te Velden op't Hups/ ghesloten in de hoepen.

V.v.Sch. Jae mannen : en soud my dat niet moepen :
Ick voel de pijn best/ by my selber inwendich/
Ick maeck't hoe'ck 't maeck/ ick leef weer ellendich :

- 76
 Luy. Geef ick mijn gelt/soo ben ick pover : hou ick het/soo derf ick mijn
 Hadje jou man soo (sonder wormkrupde) gheloost. (troost.
 Wat Vrouw/bedaert jou/ laten wy'er nae toe//varen/
 't Sou aers lijken/ of wy onse Meester moe//waren/
 Dat wy t' huys bleven/ en daer niet nae talen :
 Dus Vrouw/ laet ick jou paertjen terstont gaen salen/
 En set jou daer op/ met 't ghene ghy van jou goet wilt berben.
- V.v.Sch. Laet dat gheschien : en liever/als dat hy sond sterben/
 Wil ick het al gheben/ en behouden selver niet.
- Lecker. 't Is mallicheyt Vrouw/ siet dat ghy niet te veel en biet :
 Praet al soetjes/ laet jou moet wat koelen/
 Je weet niet hoe't smaectt/ armoede te voelen :
 Alsje hem nou met al jou goet daer al uyt//hadt/
 Sondje wel wenschen/ datje weer sulcken buyt//hadt :
 En om die te kryghen/ sond hy weer zijn oude gang//gaen.
- V.v.Sch. Och/ waer blijft dit paert ? dit loopt immer te lang//aen.
 Gaet ghy rasch/ en haelt my die twee boesjetten/
 Met mijn stroo'n hoet/ om op het hoost te setten :
 Mijn benaude hart/ dat dwinght my nae mijn lief/
 Dit en is gheen saeck/ om te bestellen met een brief :
 Ick en weet niet hoe ick het best aen// wen/
 Het bloet krupt/ daer't niet gaen//ken.
- Lecker uyt. Och/ waer nae mach dit volck toch vertoeven ?
- Lecker. Van dit moye geltjen te schepden/soud mijn hart wel bedroeven.
 Siet hier mijn Vrouw/daer ist gelt/met soo veel perijckels vergaert/
 En daer komt Dianck oock al/ met het paert/
 Alst jou nou beliest/ soo is alle ding ghercet.
- Luy. Ick heb my by get ghehaest/ dat ick sweet :
 Vrouw/ daer moet onder weegh/ een pijntjen uyt vallen.
- V.v.Sch. 't Is nou gheen tijt/ om van mallicheyt te kallen.
 Och/ dat ick my op sulcken droeben reys moet begheben. binnen.
- Iā Rap. Trijn gozts heeft in de markt gheweest/ en zy heeft niet bedroeben/
 Even soo veel sel mijn Vrouw vander Schilden bedryben :
 Tijssen vander Schilden is nu al/ daer hy moet blyben :
 Maer wat dunckt jou Maet/hoe leggen wy best onse dingen//an ?
- Maet. 't Komt my nou heel wel/ dat ick wat moy singhen//kan :
 Ick wil gaen loopen met lietjes/ en singhen op de verckeluyts/
 Hoe Tijssen vander Schilden te Delden op't hooghe huys
 Ghebanghen leyt/ soo swaerlijck op zijn lijf.
 Maer wat selt ghy gaen doen/ vooz jou tijtberdijf/

Ghy keunt niet wercken/ en van de wint meughje niet leven/
En selt ghy om gootselen gaen/ niemandt sel jou wat gheben/
Ghy bent al te kloecken/ en al te ghesonden ghesel/
't Sou ober al wesen ; wech/ wech/ jou luyt bel :
Sulcken kloecken man/ is die tot bedelen ghebozen ?

Iā Rap.

Neen vriende : ick blijf hier niet/ men brant er hoozen :

Maet.

Ick moet het gaen versoecken/ erghens op een aer.
Jae : waer wilje loopen ? I. R. Wat/ erghens/ hier of daer/
Soo ick hier blijf/ soo loop ick selver in de knip/
Ick wil gaen besien/ of ick kan raecken op een schip
Dat op Capo de Grijp vaert/ in't ruyne water.

Maet.

Dat keunje nergens beter versoecken/ als aen Capeteyn Kater/
Die soecht recht sulck volck/ als ons ghelijck :

Boer

myc.

Ick wil jou adieu segghen : en wordt salich en rijck/
En alst jou wel gaet/ soo denckt dan eens om een kalts. binnen.

Ick wil gaen kijcken offer niet noch soo wat te hael/ is :
Als ick my oock wel bedenck/ soo hebbense nou hier gheen Beul/
Ick wilder by gat om loopen/ eerder noch beul

Nae dit ghemackelijcke officij komen sollesteeven/ (eeren/
En ick krijgh het oock wel vooz een aer ; wāt ick ben een man mee

En't beurt al selden datter sulcke luyd' nae staen :

Willese mijn van't stick die ik hang/ een pont gheben/ 'tis ghebaen/
Ick gae al mennighen dagh/ dat ick soo veel niet ontfang/
En wat heb icker oock mee te doen/ of icker altemet een hang/
Mijn eer hangt daer niet an/ als ick maer machelijck de kost mach
Als ick het by gat/ oock te deghen gae versinnen/ (winnen :
'k Wilt allijckwel (van stonden an) oock gaen doen/
Sonder mijn volck te vraghen : die my toech altijt weten te broen/
En ra'en my tot wercken ; en ick ben al moe/ soo altijt te wroeten/
Ick heb soo lang ghewrocht : Maer dit sel't wat versoeten/ (niet/
Droech heylighabont/ vooz de middagh gedaen/ dat's de onwe ma
En dan mach ick 's achtermiddaechs altijt gaen loopen te hier/
Misselijck wie niet my drinckt/ al de luyt bennen juyst niet rijck/
Ick krijgh lichelijck een soost / een Diefeyer of een aer van mijns
ghelijck/
Die soo kies niet en is/ of hy niet de Beul drinckt/ of niet een aer/
En alst oock al gheseyt is : soo heb ick den huyppel vanje allegaer/
Als ick soo maer wat hondert guldentjes ken winnē niet verklischē
Dat is de rechte klach ; daer souwen wel meer luyt op bicken :
Dat ontfang ick op een boxtjen/ 'tis altemael glat gont :

Dan

Dan 'tsieter al wat beschryft wyt : maer 'tis hoe't is/ ick hou'e/
 Men mach toch gheen gheven paerden in de mont/ sien/
 Ick selse mijn Vrouw in betaling/ gaen terstont/ bien/
 (Die krijgh ick toch al twe'er/ moezghen of van daegh)
 Die selse niet eens omkeeren/ hy is by gat soo graegh/ (en siet/
 Hy sou een rot dooz een traly treckē/ k wed hy op een deel asen niet
 En hy mach weer eens te meer scheppen/ se hebbē toch 'twater om
 Maer allijckwel ick moet eens kijcken/ wat gelt dat het is/ (niet :
 Op dat ick my in mijn reekenen niet vergis :
 Want ick mach om mijn vijf sinnen niet lpen/ datse me bedillen/
 't Is al kleyn schrift (sie'k wel) ick sel moeten byllen ;
 Hier mee betael ick 't minste van al mijn schulden ;
 Laet kijcken oock : ken ick wel sien/ soo ist een Goutgulden/
 Dat al mee ; allegaer sie'k wel : die gast is al wat schrael/ (tael
 R. O. DOL. ja! RODOLPHVS DVO. Ooc niet te kennē als zijn moers
 Dat is besuckte leelijck/ ick prijs al by jongs wat Latijn te leeren :
 Wel/ hoe heb ick 't hier/ denck ic' beginje de geck met my te scheerē:
 Datje dat meent Dyers/ ick ben booz een gat niette vanghen/
 Al heb ick noyt geryst / ick heb oock noyt met een mal verlangen/
 Pae mijn moertjen 't hups gesoocht/ gelyck ghy allegaer wel doet/
 Ghy behoeft my niet te houwen booz sulcken mallen bloet/
 Dat ick als sommighen doe/ die godtwouts al schaers
 Een half jaer of een ding/ of drie vierendeel jaers
 In Brancrijck ghetweest hebben/ en haer geckery soo betoonen/
 Datse dan quansups al vergheten hebben waerse woonen/
 En een man hupzen/ die haer brengt by haer moers hups/
 En alst al om komt/ kennese van de tael niet een krys :
 Die secker niet te dom is/ leert hier oock wel Fransoys/
 En is ginder wat te kijcken/ hier is oock wel wat mops/
 Hollandt is secker altemaal/ gheen ydele schuer :
 En datse ginder meer halen/ dat kost'er al wat deur.
 Maer allijckwel ick wil/ gaen laten schryben een request :
 Laet sien eens/ wat Notaris klaert my dat nou best ?
 Op dat ick het officij krijgh/ daerder soo veel staet :
 De rechtman : die weet toch alle kattequaet/
 't Is sulcken argen schud: hy trock om zijn deughd wyt de Haech/
 Die sel 't mijn wel begghen/ soo knap als ick het hem maer vzaech/
 En mijn deughd wel breedt schryben/ al sou hyse versteren/
 Ken ick hem aers te recht/ en heeft hy noch zijn outwe manieren :
 Zijn outwe schoenen mach hy verwerpen ; maer zijn outwe gunte-
 ry niet/ soo'k gis :

Niemant ken een boef beter/ als die der selver een is.
 Wel : daer mee gae ker nae toe/ ten sel my niet rouwen
 Al soud ick Tijssen vander Schilden/ de dieffsche kop of houwen
 Neen/ by gae niet/ al soud ick hem levendigh branden :
 En dan die besuckte Hoerewaert/kreegh ick die eens onder handen
 Die my de maet soo een reys nam/ van mijn lenden/
 Snee k hem den hals niet of/ soo moght my de pocken schenden:
 Ick ken je niet segghen : hoe dat my dat noch smart :
 Ick draegh doock op niemandt aers (in de heele werelt) een quact
 Als op die schelm : en daer toe heb ick wel dubbelt re'en : (hart
 Hanghen/ hanghen : dat ick dat maer sach/ soo waer ick te vre'en.
 Alweer gheen deegh : dit's al een Juffer vande beste slag/
 't Moet al wat meer wesen (loof ick) als al den dagh :
 Dit heb ick mijn leven niet ghestien/ een wijs op een paertjen/
 Die is hier niet van daen/ k loof niet of t is al een vreemt haertjen.
 De Juffer wenckt aen den Boer.

Jae : ick verstaee jou wappen wel/ kijckt toch/ dat is al waers/
 Je meught sprecken/ jou mont sel soo lang dueren als jou naers.
 Luy. Hupsman/ hou. Boer. 't Is niet de pyne waert dat ick my nae dit
 roemoer// wen. (ick een Boer//ben :
 Luy. Hou/ jep Boer dan/ gen dagh. Boer. Waer an moghense sien dat
 Wel hey/ mienje my / gen dagh ? gen dagh Juffer ; gen dagh alle
 Wel wat wilje hebbē? Juffer. Maer wy en weten niet waer/ Gaer:
 En in wat landt/ wy hier zijn ghekomen/ dus helpt ons te recht.
 Wy souden garen nae Velden. Boer. Jae/ jae/ is dit jou maet/ en
 is dit jou knecht ?
 Iuffer. Jae t/ Hupsman : ick bid jou/ gheeft ons toch goet beschept.
 Boer. Juffer/ wat gheef ick jou voor die moye meyt ?
 k Kuytje met de nyne/ ick heb sulcken harden quast// t hups :
 Maer waer woonse ? Iuffer. In den Vaeck. Boer. In t Hof/ en je
 wappert nae t Gasthuys/
 Dat docht my al an dit wyf kuytjen/ en aen juw fijn// klerck.
 Wech/ wech/ met die leuen : 'tis niet dan dozijn/ werck :
 Al jou best wyt mijn schuyt/ je bederft mijn vracht.
 Luy. k En loof niet of de Boeren zijn/ ober al van een gheslacht :
 Iuffer. Dat is : ongherpvelijck/ bot/ en onbeleest.
 Wel/ Hupsman : wat is dit/ dat je ons sulcken antwoorpt gheest/
 Wat/ ten is zijn leven niet ghestien/ noch gheschoort.
 Luy. Wasser noch een roch in zee/ hy quam ons aen boort.
 Iuffer. Wy braghen jou met beleestheyde/ nae de wegh te Velden/

En ghy begint strack op ons te schieten en te schelden.
 Als ghy ons die niet wysen woudt/ soo moght ghy't segghen/
 Geckje met ons? Boer. Je geckit met my daer siet ghy t'huys wel
 Je weet het alsoo wel als ick/ je braecht nae t'bekende pat/ (leggen
 Neemt u ooghen in u handt/ siet ghy daer niet een stad? En ghy
 braecht noch al statich of je se niet en sacht.

Ioffrou.
 Luy.

Neemt ons dat niet qualijck of wy hebbender niet op gheacht.
 Dit meysen is soo wat mondich/ je moet jou daer niet an slooren/
 Als jese byen woudt/ je sout al dickwils soo wat moeten hoozen/
 Dan se weet jou weer lustich/ niet een lachende mont te paepen.
 Neen/neen: uplen en bliegen by gheen bonte krapen.

Boer.

Ick ben alsoo ang van een Juffer/ als een Juffer van een Boer/
 Ick sou op gheschozt wesen niet sulcken mackelijcken moer:
 Al ebeliens of ick niet beyd mijn bienen in't vier//sat. binnen.
 Adien schijt kous. Juffer. Waert ghy toch eens die ghetier//sat/
 En dat wy wegh borderden: laet den Boer toch loopen/
 Wy sullen de stad nu wel binden soud ick hoopen/
 Want se lept ons (als hy seyt) recht in't oogh. Rijt wat voort.

Mijn hart dat sluyp my toe/ als ick aenschou hoe hoogh
 Mijn alderlieffste lept/ op't stercke Huys ghebonden/
 Ghebonden alsoo seer/ ghelijck verachte Honden.
 Och Lief/ mijns harten Lief/ mocht ick gaen in u doot/
 Mocht ick u met mijn ziel verlossen wpt u noot:
 Had ick u/ als eertijts/ in dese blancke narmen/
 Mocht ghy my met u borst/ en asem eens verwarmen.
 Had ick de Donder nu/ en Blixem in mijn macht/
 Ick wierp die Huys te gronde/ en dooden't al te nacht/
 Dat my let by mijn Lief lichamelijck te komien/
 Als't hoogh en dick ghebouw/ en diepe water stroomen:
 Och Lief/ hoor nu de stem van u bedroefde Drou/
 En steecht u hooft toch wpt/ dat ick u eens aenschou/
 En laet mijn hart toch dooz/ u lieffelijke woorden
 Ghesreven worden/ op dat my nu niet vermoorden
 De swaericheden al/ en rou die ober biel:
 Mijn jongher herten en mijn seer benaude ziel/
 Die alle bangheydt lijdt/ om u benaude lyden.
 Eplaes ick sie bast om/ ick sie aen alle zyden:

T.v.Sch.

Die niet dat my vertroost/ nochtans de troost is daer.
 O Droncjen bander Schilde/ wat droebe nieuwe maer/
 Komt ober my/ dat ick ghesloten leg in banden

Met sware pfer's aen mijn voeten en mijn handen/
Van wie sal ick hier van weer om toch zijn verlicht/
Mijn Lief van mijn/ mijn hart/ toont my u fier ghesicht.

V.v.Sch.

Tijf ken v. Schilden steeckt het hooft uyt.

U flure jonghe lijf. Mijn hoop mocht ick u bypen/
Hoe komt mijn toeberlaet/ in dit benaude lpen?

T.v.Sch.

O Broutjen vander Schilde/ dat is alleen u schuldt/
Om dat ghy wilde draghen/ dat silver en verguldt :
Had ghyder willen laten/ u proncken en u pralen/
U lekker snoepeer/ van wijdt en zijdt te halen :
Soo had ick niet gheseten/ aen pfer banden vast/
Daer 't kostelijck van u/ my dus me heeft belast.

V.v.Sch.

Ick mocht dat seyl niet boeren op sulcken kleynen schuyt/
Daer om most ick gaen rooben/ en tyen op vrybruyt.
Is dat mijn danck/ dat ick u dus beer kom versoeken/
Fy my/ ick mach den dagh en ooghenblick wel bloecken/
Doe 't my schoot inden sin/ nae u te trecken heen/
Op een soo berren reys/ vol druck en vol gheween/
Om niet dit roodde goudt/ u liever op te wegghen/
Als dat ghy sterben sout : dan 'tis my nu heel tegghen.
U schemper sprecken sal/ u helpen om den hals :
Adien ick laet u daer/ ick blijf versten van als.
En van u rijcken roof/ en suldy niet ghenieten.

T.v.Sch.

Och Broutjen vander Schilden/ soud u dat niet verdrieten/
Dat my de Rabens aten/ de hoghels groot en kleyn/
Daer ick te bozen was/ u lieffte Lief alleen.

V.v.Sch.

Neen/ neen : tot uwer eer sal icker laten maecten/
Een galgh van Cypres/ en behangghen die niet laecken/
Van root'scharlaeckens kleur/ en sticken dat niet gont/
Ost radt/ waer op dat ghy/ u jonghe lijf vertrout
Met roosjens root besteecken/ soo mengghdy mee wat proncken.

T.v.Sch.

Och Broutjen vander Schilde/ laet liefd u hart ontfoncken/
En worde meedoghent Lief/ stile toch u gramme moert/

Lecker.

Hou Drou/ bent ghy mal? ick rae u niet dat ghy 't doet :
Wat onbeleseder bent is dat? hoe sou dat keunen grober/ schien?
Al stond ghy op de hooghste toren/ ghy soud' u ellend niet ober/ sie
Soo ghy sulcken bock daer ghy van ontslagen zijt/ weer an/ laet.

V.v.Sch.

Au laet sien Lecker. Wat praet ghy my van mijn man/ quaet?

Lecker.

Ik Weet niet wat ick doen wil/ hoe ik het maeck het sal my smarten.
Doozt/ boozt/ dis myt de ooghen is/ die is myt der harten.

V.v.Sch. **Och hoe seer ben ick begaen/ met mijn jonghe kinderen/
Die t soo dapper/ alse ondt worden/ sal hinderen/
Dat haer Vader van Beuls handen is ghesturben.
Och Lecker/ ick en sal mijn leben/ niet meer durben
Met een vrolijk opghesicht/ de straet betreden.**

Luy. **In Drou/ ghy broomt : weest maer te vreden/
't En sel jou an jou gang niet deren/ je selt daer van niet hincken/
't Is al best datse ni hier hanghen/ hy mocht aers t' huys stincken/
Wat meughje van eer praten/ die goet heeft/ die heeft eer/
En dat hebje ; soo hebje van beyds ; en wilje noch meer/
Hebben is hebben/ al de luy en zijn jupst niet soo nan keurs :
En braghense jou hoeje aen't goet komt/ segt : comme vous autre
Messieurs.**

**Of hebje een man ghebreck ? je krijghter met een sijngher//thien :
Wat die krijghje wel/ al woudt ghyder aen elcke vingher//ien :
Sulcken gladden ween alsje sult wesen/ met soo veel goet :
Ghy krijghter van vijfentwintich de keur/ hebt maer moct :
Maect gheen swaericheyt/ daer gheen swaericheyt en is,**

V.v.Sch. **Maer als wy t' huys komen/ soo salmer vooz ghewis/
Al mee een Lietjen van singhen/ tot mijnder schandt en smaet/
Daer om blind ick goet/ dat ick mijn Vaderlandt verlaet/
En gae woonen op een plaets/ daer ick ben onbekent.**

Lecker. **Dorje dat Drou/ soo benje al jou leben gheschent :
Datje nient dat zije daer niet sellen vernemen/
Je bent verdooft : en daer tusschen soudt ghy t' huys verbremen :
En als ghyder dan alweer quam't/ sou't wesen als nou/
Daer om treckt t' huys/ soo doet ghy als een wyse Drou ;
En kreunt het jou niet/ of t' bolck met jou spot.**

Luy. **Wat Drou/ 's morgens alsje op staet/ soo wrijft jou aensicht aen't
Dan wordje niet beschaemt/ van dien heelen dagh : (schot/
En datje forghet van een Lietjen te singen/ dat neemt wel verbragh/
Over een maent of een ding beurter wat nieuws/ dan hebje rust :
Dus wilt weer nae huys reysen/ en leven nae jou lust/
Eer dat ghy hier van jou malle meedooghentheydt/
Schandelijck verkracht wordt/ en creedt upt jou groote vermo-
ghentheydt/**

**'t Welck jou nae soo seer soud rouwen/ als jou dit mach/ rouwen :
Komt voozt/ eerje siet datse van jou man een heplige dach//houwe.
binnen.**

Het singhertjen.

't Is hier 's avonts al wat naer te gaen langhes straat/
 En ick heb plomp noch scherp by my/ daer ick my op verlaet/
 Offer allijckwel een wangmyer quam/ alser hier veel waren/
 Want het graentw loopt leech/ om datter niet en is te varen :
 En de kriigh is ghedaen/ soo dat het gheboest meest loopt leech/
 Die ons hier wel dapper boort an bennen inde weech/
 Want zy haer leeghe handen anders en weten gheen werch
 Als van wat te kabassen/ en soo ick merck
 De pyppen te stellen/ den eenen avont an den aer/
 Nou nemen mijn Moers huyck/ nou de mantel van mijn Daer :
 Men soude onmoghelijck houden/ datter nacht op nachte
 Soo veel ghebeurt/ daerder sulcke stercke wacht
 Altijt op straat is/ als onse Katelaers / die hebbe't wel dapper noest
 Met een eyndt van een raechstock/ en de dag in schie verroest :
 Se sellen't je wel offien alle uys eens niet een leelijck gheroep/
 En dan boort een slaepjen te legghen / ergens in een donckere stoep/
 Toch alle gaer doense soo niet/ maer wel de meeste/
 Maer die Tijssen vander Schilde vinghen/ dat ware gheesten :
 Ick ben soo blijdt/ datse die schelm hebben ghevanghen.
 Nou sel ick niet school gaen : maer ick sel hem kijeken hanghen/
 Dat sal hy hebben booz zijn rooben en booz zijn ruyten.
 Daer is al een Lietjen of/ (ick ken't schier heel van huyten)
 Dat daer een ghedicht heeft/ die der self by was/ doese'm vinghen.
 Laet sien hoe begint het oock ? jae : hooz toe/ ick sel't jou singhen.

HEt is goe peys en vreed in alle Duytsche Landen/
 Sonder Tijssen van der Schilde/ (zijn lijf.
 Die leyter te Velden gebangen// Hy leyter gebangen soo stwaerlijc op
 Die Broutwe vander Schilde/zy lach op hooghet Timmen/
 Zy sach de Heeren de Borghers komen binnen/
 Zy en sach daer Tijssen haer liefste boele niet/ Zy en sach daer/ett.

In dese streech segghense dat de beste Mostaert te koop//is/
 En dat daer koomme Gijs woont/ daer va al de rijke lup de loop//is
 Daer wil ick mee gaen/ en beste'en een penning met een kruys/
 En loopen de dwersstraat deur/ de kortste wegh nae hups.

binnen.

47
Ian ende Dirck, twee jonghers, spelende met kooten.

Ian.

Dirck Heef/ wilje mee/ de Stee-kloek die luydt/
Terstont sellense nou gaen hanghen de gyp.
Streekt je kooten strax wegh/ en loopen wy heen.
Wel/ hoe stae je soo? Wil je mee/ seght jae of neen:
Hoe ist vaer; benje quaet? waerom? of je puyt.
Jou/ jou: hy moet niet van zijn Moer: siet daer/ hy huyt.
Jou/ jou: hy moet niet: siet dat's een malle geck.

Dirck.

Niet veel te joutwen/ of ick smijte voor je beek.
Ick moet wel: maer ick en wil niet: wat ist nou?
En of ick niet en most/ wat roert het jou?
Wat heb je mijn kooten te nemen? je moehese late legghen.

Ian.

Wel hey/ sehortje dat vaer/ je sout het maer segghen.
Ick wilje niet houtwen/ k' stackse tot flus toe in mijn sack.
Hou daer benne je kooten/ kom gaen wy nou strack/
Hoe nae miendeje dat ickseje al deghelijcken oncnam?

Dirck.

Ja' k' seecker: Maer waer sel hy hangen? Buyt/ of op den Dam.

Ian.

Ick en weet het niet/ terstont sellen wy't wel sien.
Laete wy gaen loopen heen/ en tyn op de bien/
Soo kryghe wy een goe plaets/ op een luyfen of op het schavot.

Dirck.

Daer koom je niet op: de deur van't Stadthuys is in't slot/
Laete wy liever gaen staen/ aster op onse juck.

Ian.

Neen: ick wil hier blyben/ mistijck wat gheluck
Datter noch komt: Hier benne wyder dicke by.
Siet daer by get. Hier: loope wy wat aen d'een zy.
Siet daer de Schout mit zijn Rackers/ daer isser al veul.
Kijck hoe moy is Tysen vander Schilden: Kijck wat een fat-
soentje van een Veul.

Het

45

Het Wormis.

Tot gherijf vanden koopman en Hupklus ten platten lande
 Is eensdeels de Drede getroffen/ tusschen ons en onse byanden
 Om te verhinderen de groote en schadelijcke tochten/
 Want veel luyden (die onnoosel waren) om lijf en leven byochten/
 Doek om haer goet/ als alle haer tytelijsche haben
 Daer 's menschen hart ghemeenlijck in leyt begraven.
 Soo dan/ om dese groote schade te verhoeden/
 Als doek om te verfoeten eenighe verbitterde ghenioeden/
 Hebben de goede Heeren/ sonder lang daer op te sloffen/
 (Doe't haer aengheboden is) een vaste Drede ghetrossen/
 Op dat elck op't zyne weer onbeschadicht soud leven/
 Soo ist nochtans dat eenighen haer hebben begheben
 Op onse heyde een overcocht van veel waren/
 Om den reysenden man met groote schade te beswaren/
 Als dese Tijssen vander Schilden die't elck maecten moe/
 En daer over ghegrepen is van onsen Roode Roe/
 En tot Velden ghebracht op't Hups ghebanghen/
 Waer hy by den Raedt aldaer/ veroordeelt is te hanghen/
 Om alsoo rust te hebben voor altijt/ of voor een langhe wyl/
 Accijn den 17^{en} November/ anno 1613/ na de Nieuwe stijl.

Beul.

Neemt hier een spiegel aen/ dus gae ker mee deur//gasten/
 Ick meen dat volck/ die om de hoeck van een aer mans deur//tastē
 En halen met een krommen ellenboogh/ al wat los is na'er/
 Wegheseyt Meulensteenē/ die zijn haer te swaer/
 Welberstaende/ als se op haer plat//leggē/
 Dan machmensē haer wel bertronwen/men sou immer dat//seggē
 En noch worden se ghestolen/ deur haer arghe list/
 Sulck volck doet het jou sooder sus pemaendt zijn hupl mist.

T B S L U Y T.

Gheltick in een Toonspel alle de spelende persoonen
 Haer tot het rechte spels besluit jupst niet en vertoonen/
 Noch oock gheen een persoon alle ghelijck en spelen :
 Maer d'een is een rechbeerdighen/ d'ander een genepcht tot stelen/
 D'een is een gheluckighe/ d'ander rampsaligh en vol onghabal/
 Soo zijn oock de menschen hier beneden in dit dzoebe dal/
 't Welck maer een groot spel is/ daer wy allegaer
 Ons personagie upten/ niet ghelijckelijck/ maer d'een nae den aer :
 Niet alleens/ maer d'een Godd'breesend/ milt aen den armen :
 D'ander Godloos/ gierich/ sonder eenich erbarmen/
 En met der tijt soo veer berdwaelt/ en in sonden verwart/
 Dat hy elcx goet wil/ tot holdoening van zijn begheerlijck hart/
 't Welck als een dubbel nimmermeer kan worden verfaet.
 And'ren (maer seer weynich) genepcht tot vermind'ring van staet/
 Die hebben ghenoech/ en zijn alrijt vernoecht/
 En looben Godt/ 't is dan hoe dat hy 't oock boecht.
 Van zijnder noch die al 's werelts goet achten ghemeen/
 En sonden dat noch garen bevestighen met schriftuerlijcke re'en :
 Want elck de schrift gaern na zijn doen wat soub bupghen/
 En daer een Wy honich wy treckt/ daer sal een spin feyn wy sup-
 Waer aen hy ten lesten nochtans al selver aen barst/ (ghen/
 Soo wordt oock een boose van zijn kleyn gheachte quaet geparst/
 Dat hem steets wzoecht/ en ten lesten brenghet in noot/
 En straft sulcken sondaer met dus een smadelijcken doot :
 Waer om elck speelder in dit groote spel/
 Wel naerstich toe sie/ dat hy zijn personagie speel wel/
 En nae 't begheeren des Factoors/ die 't al wel heeft gheschickt/
 En op elcx spelen/ 't gantsche spel deurnickt :
 Soo wie dan wel spelen/ ober die is hy als een milde :
 Maer die qualijck speelt/ ghelijck als Tijssen vander Schilde/
 Die krijght oock sulck quaet loon/ of dierghelijcke :
 Nu ick mach 't hups gaen/ en mozghen weer komen kijcken.

E Y N D E.